

ГУЦУЛЬЩИНА

ІЛЮСТРОВАНИЙ ЖУРНАЛ ВСЕГУЦУЛЬСЬКОЇ ЄДНОСТИ

Видає Українське Світове Об'єднання Гуцулів

Рік III.

ТОРОНТО, СІЧЕНЬ 1987.

Ч. 7.

"HUTSULSHCHYNA" — ILLUSTRATED REGIONAL MAGAZINE

Vol. III. — TORONTO, JANUARY 1987 — №: 7.

Published by Ukrainian World Consolidation of Hutsuls

diasporiana.org.ua

„ГУЦУЛЬЩИНА“

Ілюстрований журнал всегуцульської єдності

Видає Українське Світове Об'єднання Гуцулів

Редакційна колегія:

Лідія Бурачинська, Іван Дурбак, д-р Михайло Лоза. д-р Іван Сеньків

Гая Трутяк і Ігор Чмола — головний редактор.

“HUTSULSHCHYNA” — Illustrated Magazine

с/o Wolodymyr Pylypiuk

232 Perth Ave. — Toronto, Ontario, Canada, M6P 3X8

ЗМІСТ:

М. Т-й: Свят-вечір на Гуцульщині	1
Різдвяні привітання	3
З Різдвом Христовим	4
С. Карпатський: Смерть гуцула Циля з руки зрадника	12
Іван Андрусяк: Вечір на пошану д-ра Мирослава Небелюка в Торонті	13
„Українське Слово“ — Париж про д-ра Мирослава Небелюка	17
Віра Ке: Многоліття д-ра М. Небелюка	19
Михайло Лоза: Гуцульський театр Гната Хоткевича	20
Роман Крохмалюк: Прогулька з Космача на Говерлю	25
Неповний підпис під світлиною	28
Василь Барчук: З діяльності Управи УСОГ і плани праці на майбутнє	28
Василь Барчук: Гуцульський пікнік (фестин)	30
Гая Трутяк: 10-літній ювілей Товариства „Прут“ і празник св. Михаїла	31
Василь Барчук: 10-літній ювілей Гуцульського Товариства „Прут“ в Гамільтоні ..	32
Степан Салик: Михайло Ломацький — останній співець Гуцульщини	34
Ярослав Загородний: Радісне родинне свято панства Ватралів і Більчаків в Торонті	36
Посмертні згадки:	
Бл. п. Анна Бойчук	37
Бл. п. Михайло Цикалок	37
Коляда „Українському Світовому Об'єднанню Гуцулів“	39
На коляду „Гуцульщині“ пожертвували	39
Пожертви на пресовий фонд „Гуцульщини“	40

ГУЦУЛЬЩИНА

ІЛЮСТРОВАНИЙ ЖУРНАЛ ВСЕГУЦУЛЬСЬКОЇ єДНОСТИ

Видає Українське Світове Об'єднання Гуцулів

Рік III.

ТОРОНТО, СІЧЕНЬ 1987.

Ч. 7.

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

СВЯТ-ВЕЧІР НА ГУЦУЛЬЩИНІ

Карпатські гори та долини прикрив сніжний дідух, а місяць біололицій, мов повис на вершиках високих ялиць, своїм ясним промінням освічував гори і гуцульські хижі, між ялицями видно було людські тіні. Це сотня командира Я. зближалася до села, це ті колядники, це ті, що йдуть з вертепом на Свят-Вечір. Як увійшли ці колядники з вертепом із трембітами у село, то їх привітали із святым Вечером і попросили до своїх хиж на святу вечерю. Командира Я. і кілька повстанців запросили до першої хати. Гражда прибрана по-святковому, напокутъ стояв пшеничний сніп. У цей сніп вперлись трембіти, перев'язані пасами набоїв, на долівці дідух, на столі паухче сіно прикрите вишиваним обруском, на обrusi калач, в калачі свічка, коло калача в різьбленим глечику кутя.

Газда тримав з медом просфору і говорив: Газда цеї гражди, віншу зі Свят-Вечером вам, командри, щастя, здорово-

в'я, многих літ прожити, віншу вашам, командри, щоб ваша голова трималася міцно на карку, віншу вам, щоб наше повстанське військо славою укрило наші рідні верхи, щоб у боях перемогло лукавого ворога, віншу, щоб за рік провести цей Свят-Вечір вільно в наших граудах, між високими грунями, що цілуються зі сонцем, абисмо святкували Різдво Ісуса у своїй вільній батьківщині від нашого Сяну до Кавказу. Так нам Ісусе допоможи. Газдиня і дівки, і ті з вертепом повторяли: Ой, дай, Боже.

А газда знов говорив: віншу тобі, моя вірна газдине, абисмо зложили свої старечі кості у рідну землю на нашему рідному цвінтари, де пташки співають, де сонце світить, нехай прадідівська земля буде нам легкою, абисмо не погубили своїх костей на чужому Сибірі, щоб голодні вовки наших костей не рознесли по сибірських лісах. Віншу тобі, моя газдине, щоб ми з рідного цвінтаря гля-

З Різдвом Христовим і Новим 1987 Роком

найсердечніше вітаємо наших Співробітників, Дописувачів, Передплатників, Читачів і Приятелів та всіх Земляків Гуцулів на далекій Гуцульщині і розсіяних по широких просторах вільного світу й бажаємо радісних і щасливих свят.

ХРИСТОС НАРОДИВСЯ!

Редакція й Адміністрація журналу „Гуцульщина“

діли, як Господь Бог благословить наших діток, внуків всім добром, аби ми не блукали по глибоких снігах Сибіру — так нам, народжений Ісусе, помагай. Газда з газдинею цілувались тричі, поміж їх цілуванням гомоніло гарячим бажанням: „Ой, дай, Боже“. Потім газда з газдинею ділились просфорою. Віншую вам, мої легінчики, мої дівки, і тобі, Челяде: бажаю вам аби сте були газдами і газдинями на своїй рідній землі, а не колгоспними наймитами і свинарками. Віншую вам, щоб коровця телилася, щоб молоко ллялося річкою до дерев'яних коновок, любітися, побираєтесь, родіть дітей, ростіть їх, доглядайте, учіть їх для себе, для нашої церковці; для нененьки України, а не для ворога, — так вам, Ісусе, допоможи. Тоді підходили по черзі до газди, брали у свої набряклі руки і несли просфору до уст мов причастіє, і знов „Ой, дай, Боже“.

Газда говорив: віншую вам, дочекані душечки, нашого роду, що нині вечеряєте з нами вечерю, щоб ваші могилки не розрив ворог, хай шовкова траєвіця шепче вам „Отче наш“, а рідні отець відправляють паастаси. Дай, Боже, за рік і кожного року, доки Ісусик ме родитись в наших хижах, а ви душечки, щоб кожного року приходили до нас на Святу Вечерю, так нам, Ісусе, помагай.

Газда нахилився над столом і поклав у різьблену тарілку просфору, а душі підходили тіннями і нечутно ступали на до-

лівку і йшли по черзі до газди, цілувались з газдою в рамена, і брали просфору. Прийшли прадіди, газди і газдині, прийшли і ті, що своїми грудьми стояли муром проти диких москвичів, хапливих угрів, захланних поляків, прийшли і ті душі, що під мурами українських рідних міст розстріляні гестапом, потім прийшли і ті, що сиділи у ворожих тюрмах і не діждались волі, самі вішались на тюремних гратах, а не зрадили, прийшла і дядина Маруна із Сибіру, замерзла скоченила в снігах Сибіру, прийшов увесь гордий рід, і наче чулося, як вдячними голосами вічного бажання промовляли: „Ой, дай, Боже, ой, дай, Боже“. Тоді газда стояв мов володар полонини, а губи говорили молитву, а всі повторяли; живі і мертві, і ті, що прийшли з вертепом, тоді, по святій молитві, всі засідали на лавах коло стола, залишали місця для душ, під образом сів газда, коло газди сів командир, а там легіні, а по лівиці газдині і челядь, а проти ікон засіли душі.

І так в кожній гуцульській хижі, всюди газди, газдині, легіні, дівки і ті колядники з вертепом, і з трембітами, всюди при Святій Вечері сиділи за столами чотові, ройові і повстанці, кожна з гуцульських хиж була вертепом, де родився у ту ніч Ісусик, а гарячі серця їх були яслами. — „Ой, дай Боже, ой, дай Боже“, заколядували у своїй вільній батьківщині. („Гомін України“ — Різдво — 1985).

М. Т-й

Вітаємо п. Ігора Чмолу на становищі головного редактора нашого журналу „Гуцульщина“ і рівночасно щиро середечно бажаємо йому як найкращих успіхів в його трудній і відповідальній праці для нашого спільнотного добра.

В той самий час складаємо нашу щиру подяку д-рові **М. Небелюкові** ЗА ЙОГО ДОТЕПЕРІШНЮ ВМІЛУ І БЕЗКОРИСНУ працю головного редактора. Безкорисна праця це велика рідкість в сьогоднішньому матеріалістичному світі, навіть серед нас українців. Вона наявно свідчить про шляхетність характеру, як рівнож про високий рівень ПРАВДИВОГО ПАТРІОТИЗМУ даної особи.

Ще раз дякуємо д-рові Небелюкові і бажаємо йому, в кращім стані здоров'я, ще довго прожити.

Управа

Українського Світового Об'єднання Гуцулові

РІЗДВЯНІ ПРИВІТАННЯ

Глянь оком щирим, о Божий Сину
На нашу землю, на Україну.

**ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ**

всім членам поодиноких гуцульських товариств,
всій українській спільноті у вільному світі
і всьому нашему нескореному народові на рідних землях

бажає Управа

УКРАЇНСЬКОГО СВІТОВОГО ОБ'ЄДНАННЯ ГУЦУЛІВ

„Вселенная веселися, Бог от Діви днесъ родився“.

З нагоди свят Різдва Христового, Нового Року та Святого Йордану вітає наших Владик, Духовенство, Світовий Конгрес Вільних Українців, Українське Світове Об'єднання Гуцулів, громадсько-політичні й релігійні організації, своїх членів і прихильників, земляків Гуцулів і Гуцулоук у діяспорі, наших Братів і Сестер на нашій рідній Гуцульщині та складає їм найсердечніші побажання. — **Христос Раждаеться!**

**ГУЦУЛЬСЬКЕ ТОВАРИСТВО ІМ. СВ. ЮРІЯ ПЕРЕМОЖЦЯ —
ТОРОНТО-ОШАВА.**

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ ТА НОВИМ РОКОМ ШЛЕМО НА КРИЛАХ ПОЛОНИНСЬКИХ ВІТРІВ НАШУ ТУГУ НА РІДНУ УКРАЇНУ ТА ДО РІДНИХ ГРАЖД НА ГУЦУЛЬЩИНІ Й ВІТАЄМО ГРІМКИМ „ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ“ НАШИХ ВЛАДИК І ВСЕ ДУХОВЕНСТВО, НАШИХ РІДНИХ ТА СУСІДІВ НА КАРПАТСЬКИХ ГРУНЯХ ТА В ЦІЛОМУ СВІТІ.

УПРАВА ГУЦУЛЬСЬКОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ОЛЕКСИ ДОВБУША — БОФАЛО.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
всім своїм членам, прихильникам і всій українській громаді

бажає Управа

ГУЦУЛЬСЬКОГО Т-ВА „ПРУТ“ В ГАМІЛЬТОНІ

Проводам Українських Церков, Українському Світовому Конгресові Вільних Українців, Українському Світовому Об'єднанню Гуцулів, Членам Товариства та всьому Українському Народові, а особливо жертвам чорнобильської катастрофи веселих свят і щасливого Нового Року засилає

ГУЦУЛЬСЬКЕ ТОВАРИСТВО ІМ. М. ЧЕРЕМШИНИ — ТОРОНТО

Із Празником Рождества Христового ѹ приходом Нового Року
Управа Товариства „ГУЦУЛЬЩИНА“ у Великобританії
засилає сердечні святочні бажання гуцулам у ѹих рідних ѹ чарівних
Карпатах, на засланню та у вільному світі.

. ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ !

Василь Потек — голова

Василь Зеленчук — секретар

Головній Управі УСОГ, Редакції і Адміністрації журналу „Гуцульщина“, членам Т-ва „Черемош“ і його танцювальному ансамблю, всім гуцульським родинам тут на чужині і там на рідній Верховині, та всьому мно-
гострадальному українському народові радісних Свят Різдва Христового і
щасливого Нового Року сердечно бажає

УПРАВА ГУЦУЛЬСЬКОГО ТОВАРИСТВА „ЧЕРЕМОШ“ — ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

◆ Веселих свят Рождества Христово-го, смачного колача ѹ щасливого Ново-го Року приятелям і знайомим гуцулам в Америцї ѹ Канаді бажають **Василь і Маріяна Потяк — Ноттінгем, Англія.**

◆ З приходом свят Різдва Христового, Нового Року та Господніх Йорданських Свят всім приятелям і гуцулам бажає любови, згоди і доброго здоров'я **Філіс Цикалюк з Ноттінгем, Англія.**

◆ Односільчанам села Жаб'є, приятелям і знайомим з нагоди Різдвяних Свят, Святого Василія ѹ Нового Року широ-сердечний привіт від **Івана і Синії Харінчук — Лестер, Англія.**

◆ Із Празником Христовим і Новим Роком односільчанам Криворівні, приятелям і знайомим Сердечні Святочні побажання висловляють **Василь ѹ Барбара Зеленчук — Листер, Англія.**

◆ Усім друзям Канади й Америки, знайомим села Пнів'я коло Надвірної веселих свят Різдва Христового й щасливого Нового Року бажає **Іван Лайщук з Родиною — Брадфорд, Англія.**

◆ Із Празником Христового Народження й приходом Нового року приятелям й односільчанам села Жаб'є щастя й здоров'я бажає **Михайло Гапчук — Галіфакс, Англія.**

◆ Жебівським, Криворівським, Устіріцким, та й усім Гречиним Гуцулам бажає веселих Різдвяних Свят і щасливого Нового Року **Іван Дзоголюк — Пітерборо, Англія.**

◆ З нагоди Різдва Христового, Святого Василія й Святих Видорщів бажаю всім Гуцулам щастя, здоров'я й на Многа Літа. **Василь Бощук — Ноттінгем, Англія.**

◆ Ісусом Христом, Єго Рождеством, врожайними роками та й Видорщами вінчую Газдів, Газдинь і Газдівських Дітей **Василь і Фріда Чупрінчук — Ноттінгем, Англія.**

◆ З нагоди Рождества Христового і Нового Року приятелям і знайомим Гуцулам в Європі, Америці і Канаді — щастя, здоров'я і любови бажає **Лев Ясельський з родиною з Лондону, Англія.**

◆ З Ісусом Христом, Божим Рождеством вінчую приятелям гуцулам у Ковентрі і Ноттінгемі **Петро Демидюк з родиною з Ковентрі, Англія.**

◆ З Рождеством Христовим і Новим Роком поздоровляє приятелів і знайомих земляків гуцулів **Михайло Гавкалюк з родиною з Галіфакс, Англія.**

Гуцульські колядники в хаті п-ва Міlli і Івана Лядвіга, Торонто, січень 1986 р.
Фото Іван Лядвіг.

◆ З Різдвом Христовим і Новим Роком вітаю працівників журналу „Гуцульщина“, всіх односельчан з села Пнів’я коло Надвірної, приятелів і знайомих, всіх земляків гуцулів та бажаю веселих і радісних свят. Ілько Космірак з родиною з Ковентрі, Англія.

◆ З празником Різдва Христового і Нового Року вітаю Редакційну Колегію „Гуцульщини“, Українське Світове Об’єднання Гуцулів та всіх земляків гуцулів на рідній Батьківщині і розсіяних на чужині. З цієї нагоди складаю найсердечніші побажання здоров’я, сили і многих літ як також веселих і щасливих свят. **Антін Ясельський з родиною з Великої Британії.**

◆ Найсердечніші побажання радісних свят Різдва Христового та щасливого Нового Року рідним, знайомим, всім гуцулам у широкому світі засилують **Василь, Марічка, Ксеня і Наталка Панчаки з Пенсокен, Н. Дж.**

◆ З нагоди Різдва Христового і Нового Року сердечні побажання Управі Українського Світового Об’єднання Гуцулів, Редакції журналу „Гуцульщина“ та всім гуцулам Верховинцям і їх родинам бажає **Український Братьський Союз і його оселя „Верховина“.**

◆ Із світлим празником Різдва Христового та Нового Року вітаємо наших рідних, приятелів, знайомих, всіх земляків гуцулів у вільному світі, як також на рідній Верховині, та бажаємо радісних свят. **Іван і Сесілія Гаврилюк з родиною і мамою Параскою з Ормонд Біч, Флорида.**

Веселих Свят
та щасливого Нового Року

◆ „*А пастирі походились поклін* *Му віддали тай Пресвітле Боже Тіло на землі вітали.*“ Веселих і радісних свят Різдва Христового і щасливого Нового Року всім гуцулам, їх любителям та всій українській громаді бажає **Дмитро Ткачук з Філядельфії.**

◆ З Різдвом Христовим і Новим Роком вітають рідних, знайомих, всіх гуцулів у діяспорі та нескорений український народ і бажають веселих і щасливих свят **Дмитро і Текля Федорійчук з Філядельфії.**

◆ Веселих свят Рождества Христового і щасливого Нового Року членам та родинам танцюальної групи при Т-ві „Черемош“ у Філядельфії та всім гуцулам на рідних землях і в діяспорі засилують **Дмитро і Євдокія Сороханюк з Філядельфії.**

◆ Всім гуцулам на Гуцульщині та на еміграції веселих і радісних свят Різдва Христового і щасливого Нового Року засилують **Микола, Юстина, Юрко та Маруся Голіней з Філядельфії.**

◆ З Різдвом Христовим і Новим Роком засилують найциріші побажання всій родині, знайомим, Управам і членам Гуцульських товариств та всім українцям **Михайло і Роксоляна Луців з дітьми Андрійком, Дмитриком і Улянкою з Філядельфії.**

◆ Веселих і радісних свят Різдва Христового та щасливого Нового Року всім гуцулам бажає родина **Данило, Ефросіна і Ярослав Федорійчук з Філядельфії.**

◆ З Різдвом Христовим і Новим Роком приятелям і знайомим бажаємо веселих і щасливих свят. **Степан, Зірка, Марта і Лариса Ярема з Філядельфії.**

◆ З празником Різдва Христового і Нового Року вітаємо знайомих, всіх гуцулів на рідній Верховині та на чужині та бажаємо веселих свят. **Степан Фірко з родиною з Філядельфії.**

◆ Веселих Свят і щасливого Нового Року всій Родині, Приятям і всім Знайомим бажають **Ярослава і Василь Барчуки з родиною в Гамільтоні.**

◆ Веселих Свят Різдва Христового і щасливого Нового Року бажає своїм рідним, друзям, усім клієнтам, гуцулам і українській громаді **Іван Дашко з родиною, власник фірми Gibson Bakery в Гамільтоні.**

◆ Щирі побажання Божого благословення з Різдвом Христовим та в Новому Році Управі, членам та прихильникам Товариства „Прут“ пересилають **о. Роман і Ольга Ганкевичі в Гамільтоні.**

◆ Веселих свят Різдва Христового та щасливого Нового Року рідним, односельчанам, приятелям, знайомим і всім гуцулам бажають **Василь і Анастазія Федасюк у Гамільтоні.**

◆ З празником Різдва Христового і з Новим Роком шлемо святочний привіт усім нашим знайомим і всім гуцулам по всьому світі **Анна і Василь Кіzlани з родиною в Гамільтоні.**

◆ Веселих свят і щасливого Нового Року всій родині, приятелям і всім знайомим бажають **Маруся і Гриць Конончуки в Гамільтоні.**

◆ З Різдвом Христовим, з Новим Роком та святим Йорданом поздоровляємо всіх наших односельчан, друзів, приятелів і всіх гуцулів у вільному світі та на рідній Гуцульщині, **Розалія і Михайлів Ковків з родиною в Гамільтоні.**

◆ З приводу радісного празника Різдва Христового і Нового Року вітають своїх кумів, усіх знайомих і бажають веселих і щасливих свят **Катерина і Василь Халапенко з родиною в Гамільтоні.**

◆ Веселих Свят і щасливого Нового Року своїм рідним, друзям і всім знайомим бажають **Олена і Іван Ткачуки в Гамільтоні.**

◆ З Різдвом Христовим, Новим Роком та Йорданом найщиріші побажання веселих і радісних свят приятелям, знайомим і всім гуцулам на чужині шле **Василь Купчак з родиною — Медісонвіл, Тенесі.**

◆ Веселих свят Різдва Христового і щасливого Нового Року бажають усім своїм приятелям **Ольга і Ігор Чмоли з родиною — Боффало.**

◆ З нагоди радісних свят Різдва Христового та Нового Року щирі побажання всього найкращого шле своїм друзям і приятелям **Федір Матійкович з Боффало.**

◆ З приводу радісного празника Різдва Христового і Нового Року вітає рідних, приятелів, знайомих, усіх гуцулів у широкому світі та бажає веселих і щасливих свят **Василь Михайлік (Яворівський) з родиною — Боффало.**

◆ Найкращі побажання веселих свят Різдва Христового та щасливого Нового Року родині, всім знайомим, усім гуцулам бажає **Анна Седлярчук — Боффало.**

◆ З празником Різдва Христового і Нового Року вітає рідних, приятелів і знайомих, усю гуцульську громаду та бажає веселих і радісних свят **Анна Ганицька з родиною — Боффало.**

◆ З нагоди свят Різдва Христового і Нового Року сердечно вітає рідних, приятелів і знайомих, усіх гуцулів у діаспорі, як також Сестер і Братів на рідній Гуцульщині та бажає радісних і щасливих свят **Василь Сметанюк з родиною — Боффало.**

◆ Щиросердечні побажання радісних свят Різдва Христового та щасливого Нового Року приятелям, знайомим, землякам гуцулам у вільному світі складає **Юрій Гудимяк з родиною — Боффало.**

◆ Веселих свят Різдва Христового і щасливого Нового Року бажають усім своїм знайомим **Анна і Степан Котовичі в Гамільтоні.**

◆ Веселих свят Різдва Христового і щасливого Нового Року для дітей і братів **Устинських** з родинами бажає **Анastazia Steпeнь в Гамільтоні.**

◆ Із світлим празником Різдва Христового і Нового Року вітаю рідних, друзів і приятелів, усіх земляків гуцулів у вільному світі та в під'яремній, але нескоріній Україні та бажаю радісних свят — **Дмитро Кісялк — Мелборн, Австралія.**

◆ Веселих і радісних свят Різдва Христового і щасливого Нового Року родині на Україні, кумам, приятелям і знайомим у вільному світі щиро бажають **Анна і Іван Бейсюки з родиною — Суелл, Н. Дж.**

◆ З нагоди світлого празника Різдва Христового і Нового Року найщиріші побажання веселих і радісних свят рідним, знайомим, землякам гуцулам і всьому українському народові бажають **Марія і Михайло Миронюки з Дітройту, Міш.**

◆ Радісних свят Христового Рождества і щасливого Нового Року односельчанам, приятелям, знайомим, усім гуцулам у вільному світі та на рідній Верховині засилає **Михайло Савуляк з родиною — Боффало.**

◆ Із світлим празником Христового Рождества та Нового Року сердечно вітає рідних, приятелів, знайомих і всіх гуцулів розсіяних по всьому світі та бажає веселих та щасливих свят **Василь Михайлук (з Жаб'я) з родиною — Боффало.**

Жаб'є Ільця — Йордан. Похід на Черемош — 1942.

Із фотозбірки мгр. Мирослава Печерського.

◆ Веселих свят і щасливого Нового Року бажає своїм рідним, друзям, усім клієнтам, гуцулам і українській громаді **Микола Дашко з родиною**, власник крамниці *Cochrane Variety* в Гамільтоні.

◆ З Різдвом Христовим, Новим Роком та святым Йорданом найщиріші побажання веселих і радісних свят родині, односельчанам, приятелям, знайомим і всім землякам гуцулам шлють **Таня і Михайло Кравчуки в Гамільтоні**.

◆ З нагоди Різдва Христового, Нового Року та Йордану вітає рідних, приятелів, знайомих і всіх гуцулів у вільному світі та на рідній Гуцульщині та бажає веселих і щасливих свят, **Юрій Габорак з родиною в Овквілі**.

◆ Найщиріші побажання з нагоди Різдва Христового та Нового Року складають своїм односельчанам, знайомим і всім гуцулам на чужині й на рідній Гуцульщині — **Анна і Ілько Федорчуки з родиною в Брандфорді**.

◆ З празником Різдва Христового і Нового Року вітаємо рідних, односельчан, друзів, приятелів, знайомих і всіх гуцулів у вільному світі як також на рідній Гуцульщині та бажаємо веселих і щасливих свят. **Василь і Василина Михасюк з Летбрідж**.

◆ З нагоди Різдва Христового і Нового Року найсердечніші побажання веселих і радісних свят рідним, приятелям, знайомим і всім гуцулам на чужині та на рідній Гуцульщині бажають **Стефан і Галина Трутяк з родиною — Торонто**.

◆ Найсердечніші побажання веселих свят Різдва Христового та щасливого Нового Року рідним, приятелям, знайомим і всій гуцульській громаді на чужині бажають **Іван і Ангелина Варварук з родиною — Торонто**.

◆ Веселих свят Різдва Христового і щасливого Нового Року рідним, приятелям, знайомим і всім гуцулам у вільному світі та на рідній Гуцульщині бажають **Володимир і Анна Стахів — Торонто**.

◆ Радісних свят Христового Різду та щасливого й успішного Нового Року рідним, односельчанам, приятелям і знайомим, усім гуцулам у діяспорі сердечно бажає **Михайло Мохнач — Боффало**.

◆ Найсердечніші побажання радісних свят Різдва Христового та щасливого Нового Року бажає всім рідним, односельчанам, приятелям, усім гуцулам і українському народові **Стефан Горганюк з родиною — Боффало**.

◆ Веселих і радісних свят Христового Рождества і щасливого Нового Року приятелям, знайомим усім гуцулам у діяспорі та цілій українській громаді бажають **Павлина і Дмитро Мацьків — Кенмор, Н.Й.**

◆ З Різдвом Христовим і Новим Роком бажаємо успіхів у праці Українському Світовому Об'єднанню Гуцулів та всім гуцулам по цілому світі, щоб кріпко держались. **Орест Віндик з дружиною з Едмонтону**.

◆ Веселих і радісних свят Різдва Христового і Нового Року рідним, приятелям, знайомим і всім землякам гуцулам як на чужині так і на рідній батьківщині бажають **Василь і Катруся Стадничук з Едмонтону**.

◆ З Різдвом Христовим і Новим Роком найсердечніші побажання своїм рідним, односельчанам, приятелям і всім гуцулам засилають **Марічка Слюзарівна-Соханівська і Михайло Соханівський з Едмонтону**.

◆ Із світлим празником Різдва Христового і Нового Року вітаємо рідних, друзів, приятелів, знайомих, всіх гуцулів у діяспорі та бажаємо радісних і щасливих свят. **Василь і Павлина Гаврилюк — Торонто**.

◆ З Різдвом Христовим, з Новим Роком та Святым Йорданом благослови Боже, здоров'ям, щастям, любов'ю, добром — родину, односельчан на чужині, приятелів, знайомих та всю гуцульську родину. **Гнат і Віра Павличко — Торонто**.

◆ Радісних свят Христового Рождества і щасливого Нового Року нашим рідним, приятелям, знайомим, всім землякам гуцулам та українській громаді бажають **Василь і Вікторія Катрич — Торонто.**

◆ З Різдвом Христовим, з Новим Роком та Святым Йорданом вітаємо рідних, друзів, приятелів, знайомих і весь нескорений український народ та бажаємо веселих і радісних свят. **Евген і Віра Кузьмин — Торонто.**

◆ З нагоди світлого празника Різдва Христового щирі побажання веселих свят і щасливого Нового Року рідним, приятелям знайомим і всім землякам гуцулам бажає **Володимир Катеринчук з родиною — Торонто.**

◆ З Різдвом Христовим і Новим Роком найсердечніше вітаю всіх земляків гуцулів та бажаю веселих і щасливих свят. **Д-р Мирослав Небелюк — Торонто.**

◆ Веселих свят Христового Рождества і щасливого Нового Року односельчанам, приятелям, знайомим, всім гуцулам на чужині та на рідній Верховині бажає **Володимир Пилипюк з родиною — Торонто.**

◆ Із світлим празником Христового Рождества та Нового Року вітаємо односельчан, приятелів, знайомих, всіх гуцулів у вільному світі та на рідній батьківщині та бажаємо веселих і радісних свят. **Іван і Анна Андрусяк з родиною — Торонто.**

◆ З Різдвом Христовим, Новим Роком і Святым Йорданом найсердечніші побажання, щастя, здоров'я та веселих свят односельчанам, друзям, знайомим, всім гуцулам і нескореній українській громаді складають **Михайло і Катруся Серbenюк — Торонто.**

◆ З нагоди світлого празника Різдва Христового щирі побажання веселих свят і щасливого Нового Року односельчанам, приятелям, знайомим і всім гуцулам бажають **Юрій і Стефанія Насадюк з родиною — Торонто.**

◆ З празником Христового Рождества та Нового Року вітаємо родину, всіх знайомих, всіх гуцулів та бажаємо веселих і радісних свят. **Семен і Анна Лебюк — Торонто.**

◆ З нагоди Різдва Христового і Нового Року вітає приятелів, знайомих і всю гуцульську громаду та бажає веселих і щасливих свят **Михайло Вуйців з родиною — Торонто.**

◆ З Різдвом Христовим, Новим Роком та Йорданом найсердечніші побажання веселих і радісних свят засилає родині, приятелям, знайомим і всій гуцульській громаді **Василь Кріцак — Торонто.**

◆ Найкращі побажання веселих свят Різдва Христового і щасливого Нового Року рідним, приятелям і знайомим як у вільному світі так і на далекій рідній Гуцульщині бажає **Микола Ігнатюк — Торонто.**

◆ З Різдвом Христовим найсердечніші побажання веселих свят і щасливого Нового Року рідним, односельчанам, друзям і всім гуцулам шлють на крилах буйних вітрів **Стефан і Марія Соломон з родиною — Торонто.**

◆ Із святым Різдвом Христовим і Новим Роком сердечно вітають своїх рідних, друзів і знайомих, всіх земляків гуцулів та бажають веселих і щасливих свят **Василь і Анна Орлецькі з Ошави.**

◆ Радісних свят Різдва Христового і щасливого Нового Року рідним, односельчанам, друзям, знайомим і всім гуцулам бажає **Михайло Івасик з Ошави.**

◆ З нагоди Різдва Христового і Нового Року найширіші побажання рідним, односельчанам, приятелям, знайомим і всім гуцулам у вільному світі та на рідній Гуцульщині засилають **Стефан і Гафія Бакай з Ошави.**

◆ Найсердечніші побажання радісних свят Різдва Христового і щасливого Нового Року складають рідним, приятелям, знайомим і всім гуцулам **Іван і Анна Хромей з Ошави.**

ЩІРІ ПОБАЖАННЯ ВЕСЕЛИХ СВЯТ РОЖДЕСТВА ХРИСТОВОГО
І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
засилає

Корпорація Святої Тройці,
Помісна Українська Католицька
Церква.

Збудуймо гуцульську
дерев'яну церкву в окрузі
метрополітального
Вашингтону - столиці
Америки !

HOLY TRINITY PARTICULAR UKRAINIAN CATHOLIC CHURCH, INC
P. O. Box 4214, Colesville Branch
Silver Spring, Maryland 20904
U. S. A.

◆ З Різдвом Христовим і Новим Роком вітаємо наших рідних, приятелів і знайомих, всіх гуцулів і українську громаду та бажаємо веселих і радісних свят. **Тарас Сметанюк з родиною — Торонто.**

◆ Найщиріші побажання веселих свят Різдва Христового та щасливого Нового Року засилають всім рідним, приятелям, знайомим і всім гуцулам **Микола і Марія Більчак з родиною — Торонто.**

◆ Із світлим празником Різдва Христового, Нового Року та Святого Йордану вітаю рідних, друзів, знайомих, всіх гуцулів і гуцулок у рідній батьківщині та на чужині і бажаю веселих і радісних свят. **Василіна Д. Петришин — Торонто.**

◆ Веселих і радісних свят Різдва Христового та Щасливого Нового Року друзям, знайомим та всім гуцулам бажають **Віктор і Галина Роєнки з Гамільтону.**

◆ З Різдвом Христовим і Новим Роком найщиріші побажання, щастя, здоров'я та веселих і радісних свят рідним, односельчанам, приятелям і всім гуцулам бажають **Іван і Марія Пекарук — Гамільтон.**

◆ З празником Різдва Христового і Нового Року вітаємо рідних, приятелів, знайомих і всю українську громаду в діаспорі, як також на рідній батьківщині та бажаємо радісних і щасливих свят. **Михайло і Павлина Бойчук з родиною — Торонто.**

Із світлим празником Різдва Христового, Нового Року та Святого Йордану вітають друзів, приятелів, знайомих, своїх клієнтів, всіх земляків гуцулів і українську громаду та бажають веселих і радісних свят **Іван і Тамара Фірчук з родиною** — власники Української Імпортової Фірми

FIRCHUK'S TEXTILES AND HOME FURNISHINGS.

610 Queen St. W., Toronto, Ont. M6J 1E3 Tel. (416) 364-5036

C. Карпатський

СМЕРТЬ ГУЦУЛА ЦИЛЯ З РУКИ ЗРАДНИКА

(Уривок із спомину „Досвітні сигнальні вогні“)

Осиротіла гражда покійних гуцулів Федора й Марії Калинюків ожила. В тій хаті йшла підготовка до весілля. Цильо, вдарений під час вибуху відламком заліза з літака, скоро прийшов до себе, а поранена ліва рука гойлася. Саме більше на цю щасливу хвилину чекала Оленка. „біла дівка“, вірна наречена гуцула й українського вояка.

По старому гуцульському звичаю, якого ще і сьогодні в Україні дотримуються гуцули, кожне весілля триває три дні й три ночі, і аж на четвертий день музики грають на „добрий день“, рідні прощаються з молодими й залишають їх газдувати в новій хатині. Не так було в цьому випадку. Цильові батьки були закатовані москалями. Оленка була також круглою сиротою. Вони не мали змоги побудувати нову гражду. В додатку, Циля — Жайворонка — Стрілу ждали нові обов'язки: — відхід на Захід з рейдуючими частинами УПА. Цильо мав радіти, а помітно було, що він був дуже сумний.

В суботу ввечорі у гражді покійних Калинюків заграла троїста гуцульська музика. Скрипалем був Дмитро, вірний друг старого покійного Калинюка. На цимбалах грав старий „горбатий“ Дмитро, а сопілкарем був приятель Циля, старий „ватаг“ з полонини Веснарки. Жінки, які мали сплести вінки для молодої та молодого, не мали змоги прийти в п'ятницю перед полуноччю та співати,

плести й вбирати деревце. Не могли відбутися під зверхністю старості веселі та цікаві традиційні церемонії й забави. Не відбулося латкання, оті своєрідні пісні, що їх жінки співають, коли плетуть вінки. Багато дечого не відбулося так, як цього бажали б собі молоді й гости.

Причина — ворог.

Але були барвінкові вінки на головах у молодих, до яких підходили гости, кланялися й величали: молоду княгиню, а молодого князем.

Замість третього дня весілля, перепій відбувся в той же вечір. Це час, коли приносять молодим дарунки. Багато гарних дарунків дістали молоді. Найціннішим для Оленки було нашийне намисто широке в два пальці, з викладеним тризубом по середині, а для Циля — нова дримба й прив'язана біля хати собака — вівчарка, яку подарував старий ватаг. Під ноги молодим постелили гуцульський вовняний покровець. Молоді сиділи високо на ладі й були святочно вбрані у вищіфровані киптарики та вишиванки з широкими рукавами. Оленка мала на собі чудові запаски на спідниці, а Цильо дубльовані прикрашені штани. В обоїх на ногах відблискували нові шкіряні постоли. Як отримав Цильо дримбу від старого побратима полонин, то в його серці щось ворохнулося, хотілося заграти, а гости підбядьорували: „Заграй, Цильку“.

Цильо встав і заграв. Молоді парубки — легіники, приятелі Циля, почали танцювати Аркана, в хаті оживіло, навіть змучений Олекса-Сокіл-Скала прикрикував ой-га і плескав у долоні. Цильо грав і грав. В його пам'яті виринали то сумні, то веселі думки, і клубками одна доганяла другу. Болісним сумом принизував серце спомин про рідного Ниня... Хлопці й дівчата крутилися. Оленка, „біла дівка“ сяяла від щастя, а Циля тягнуло щось невідоме й сильне на могилу батька. Вкінці він заткнув дримбу за батьківський черес, щось пошепки сказав Оленці в вухо, погладив ласково по голові, зняв барвінковий вінок, дав їй в руки й вийшов на подвір'я рідної хижі. В його лице вдарило свіжим повітрям казкових полонин. Цильо випростався, набрав повні груди повітря й підступив до Тарка, що вірно кволів та завивав. Відпустив пса й сам подався в напрямку лазінського цвінттаря. Недалеко з-за копиці ворохнулася темна постать.

Ідуши швидко, Цильо скоро став нав-

колішках перед могилою старого Колесара-Ниня, тричі перехрестився, прошептав „Отче наш“, а відтак піднявся і обидвома руками взяв за колесо, прикріплене до хреста його приятелем Дмитром, наче за кермо — штурвал корабля.

„Чи чуєш нині Ниня...“ — промовив, але не доказав.

Ззаду пролунала черга пострілів... Цильо захитався й повис на хресті й колесі вниз головою.

З рота потекла кров.

„Ниня...“ пробелькотав і затих...

У хаті, в старого скрипаля Дмитра в цю мить урвалася тонка струна жалісним звуком...

У дверях весільної гражди заскавулів скривавлений Тарко, якого впустив малій Стефцьо до хати.

В хаті стало тихо, як у домовині.

„На цвінтари,... — плачуши, Стефцьо вривано голосив: — гицель-провокатор Штефан Дзвінчук застрілив Циля...

Іван Андрусяк

ВЕЧІР НА ПОШАНУ Д-РА МИРОСЛАВА НЕБЕЛЮКА В ТОРОНТО

З ініціативи Українського Світового Об'єднання Гуцулів зорганізовано в суботу, 27-го вересня 1986 року БЕНКЕТ для вшанування д-ра Мирослава Небелюка, головного редактора журналу „Гуцульщина“, заслуженого довголітнього журналіста, члена Гуцульського Товариства ім. св. Юрія-Переможця в Торонті. Бенкет відбувся в залі Інституту св. Володимира, Спадайна Аве. 620, Торонто.

Для технічного переведення запланованого бенкету було покликано Діловий Комітет складений з членів Гуцульського Товариства св. Юрія в Торонті, що його очолив Іван Андрусяк як голова. До складу комітету належали ще Володимир Пилип'юк, Микола Більчак і Юрій Насадюк.

У Бенкеті взяло участь понад 150 осіб, переважно членів Гуцульських Організа-

цій. Присутніми були члени управи Українського Світового Об'єднання Гуцулів, Редакційної Колегії журналу „Гуцульщина“, Товариства „Черемош“ з Філідельфії, Товариства ім. Олекси Довбуша з Бoffalo, Товариства „Прут“, Гамільтон, Товариства ім. Марка Черемшини, Торонто і Товариства ім. св. Юрія-Переможця, Торонто-Ошава. Крім гуцулів участь взяли представники української організованої Громади міста Торонта, а зокрема представники Президії Українського Національного Об'єднання — Канади, Головної Управи Української Стрілецької громади — Канади, філій Українського Національного Об'єднання (Торонто місто і західне Торонто), відділів Організації Українок Канади (Торонто місто і Торонто захід), Братства кол. воїків 1-ої УД УНА, станиця Торонто, Ге-

Вручення Грамоти УСОГ д-рові М. Небелюкові.

З ліва до права: Рома Андrusяк, Слава Барчук, д-р Мирослав Небелюк, Іван Андrusяк. неральної Управи „Союзу Бувших Українських Вояків“, були зарепрезентовані пресові органи, „Новий Шлях“ і „Вісті Комбатанта“. Було багато приятелів д-ра Мирослава Небелюка.

Бенкет відкрив голова Ділового Комітету Іван Андrusяк, привітав всіх присутніх на залі, складаючи щиру подяку учасникам святкового вечора за так численну участь.

Іван Андrusяк, господар вечора, представив осіб, що сиділи за почесним столом: д-р Мирослав Небелюк, ювілят, д-р Михайло Лоза, член Редакційної Колегії журналу „Гуцульщина“, Василь Барчук, голова УСОГ, пані Ярослава Барчук, о. Маркіян Стефанів, парох Української Католицької церкви св. Покрови при вулиці Лідс в Торонті і Іван Андrusяк, господар.

Для переведення молитви й поблагословити їжу господар попросив отця Маркіяна Стефаніва.

Після вечері приступлено до виконання програми. Першим виступав голо-

ва УСОГ п. Василь Барчук, складаючи подяку д-ові М. Небелюкові за дворічне безоплатне редактування журналу „Гуцульщина“.

Наступний промовляв д-р Михайло Лоза, він подав характеристику журналу „Гуцульщина“ на основі численних прихильних відгуків широкого кола читачів.

Іван Андrusяк подав життєпис д-ра Мирослава Небелюка:

Народився 30 вересня 1914 року в Рогільній, Надвірнянського повіту в Галичині. Виростав у родинному містечку свого батька Делятині в родині промислового робітника (державна солеварня) Василя й Анни з дому Бриндзей.

Початкову освіту дістав у народній школі в Делятині (1920-24), а середню — в українській державній гімназії в

Станиславові (1925-1933), де в червні 1933 року здав матуру.

Спроби здобути вищу освіту в рідному краю (Львівський Університет 1933-34 і Богословська Академія у Львові —

1934-35) не вдалися через брак фінансових засобів.

Роки 1935-37 прожив у Делятині, працюючи в кооперації („Українбанк“ і споживча кооператива „Сила“), беручи однічасно жваву участь в громадському житті свого містечка. Був незмінним секретарем у місцевих товариствах: у „Просвіті“, повітовому кружку „Рідної Школи“ й у спортивному Т-ві „Прут“.

У 1937 році виємігрував до Франції й поселився в Парижі, де включився в організоване життя української еміграції. Став членом редакційного колективу тижневика „Українське Слово“ (1937-51), генеральним секретарем Українського Народного Союзу у Франції (1938-48), секретарем Української Студентської Громади в Парижі, організатором українського Пласти у Франції і редактором пластового журналу „Ватра в Парижі“ (1938-39). Як журналіст і публіцист був автором численних статей на

різні теми в паризькому „Українському Слові“, здебільшого на теми з української літератури й історії, а також з французької літератури (Шатобріян, Альфонс Доле, Вольтер) та окремих книжкових публікацій: „Під чужими прапорами“, „Анна Ярославна — королева Франції“, „Генерал де Голь“ та інші.

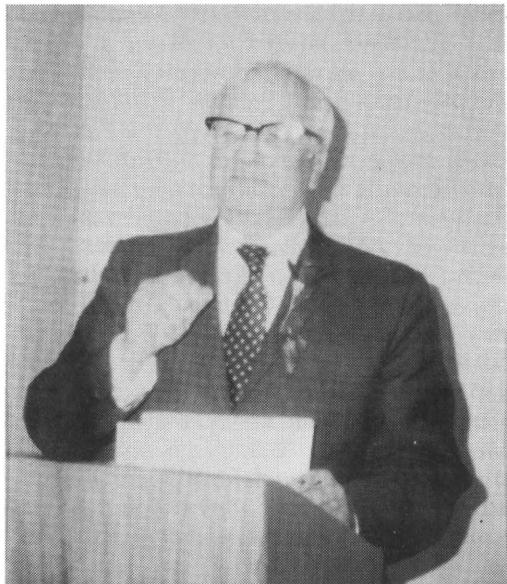
У 1945 році, завдяки стипендії Ветеринарної Школи в Альфор під Парижем, яку закінчив в липні 1950 року дипломом ветеринарного лікаря. У грудні 1951 року, захистивши друковану дисертацію, здобув на медичному факультеті паризького університету ступінь доктора ветеринарної медицини. В міжчасі в 1950 році одружився з Надією Сороко, доктором дентистики й українською громадською й студентською діячкою у Франції.

У січні 1952 року переїхав до Канади й зупинився в Монреалі, де з дружиною

Присутні на банкеті гуцули подарували д-рові М. Небелюкові картину Мар'яна Борачка.

Сидять з ліва до права: д-р Михайло Лоза, о. митрат Маркіян Стефанів, Слава Барчук. Стоять з ліва до права: Іван Андрусяк, Михайло Бельмега, д-р Мирослав Небелюк, Василь Барчук.

Промовляє д-р Михайло Лоза.

включився негайно в громадську працю в системі УНО Канади. Працював приватним ветеринарним лікарем (1952-54) в лісах північного Квебеку, завідуючи кіньми (понад тисячу голів), що були зайняті при вивозі зрубаного дерева для паперового промислу.

Згодом перенісся з родиною до Саскатуну в Західній Канаді, де з 1957 року працював державним Федеральним ветеринарним лікарем у міністерстві хліборобства Канади до 1979 року, коли перейшов на заслужену емеритуру.

Поруч професійної праці розвинув у Саскатуні широку громадську й культурно-освітню діяльність, особливо в системі організацій УНО. Був постійним членом Управи Філії УНО і кілька разів її головою. Очолював курси українознавства ім. Лесі Українки при українській католицькій Катедрі св. Юрія, був довголітнім членом дирекції кредитової спілки, а в 1971-77 роках головою Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів Канади і заступником голови українського ветеринарного об'єднання в Північній Америці, а в роках 1964-67 головним редактором українського ветеринарного журналу, що сане в цих роках друкувався в Канаді. У травні

1967 року зазнав болючого удару долі: несподівано померла його дружина Надія, що була для нього не тільки вірною супутницею його життя, але й щирою порадницею й співучасницею його громадської й культурно-освітньої діяльності.

З 1967 року став членом-прихильником Конференції Гуцульських Товариств Америки й Канади, а в 1968 році її формальним членом за посередництвом Гуцульського Товариства ім. св. Юрія Переможця в Торонті й був обраний на голову її Контрольної Комісії.

В 1981 році покинув Саскатун і перенісся на сталий побут до Торонто, де також включився в організоване життя як член Президії УНО Канади, Дирекції Видавничої Спілки „Новий Шлях“, філії УНО — Торонто-Захід, Ради Суспільної Опіки СКВУ (її секретар 1981-83, а тепер член її Контрольної Комісії), Українського Історичного Т-ва відділ Торонто, Гуцульського Товариства ім. св. Юрія Переможця, Головної Управи Українського Світового Об'єднання Гуцулів і головний редактор журналу УСОГ „ГУЦУЛЬЩИНА“ від 1985 року.

Д-р Мирослав Небелюк є членом наукових, освітніх і громадських інституцій і товариств і щиро жертвує на загально українські потреби.

Після того виступила з гумористичним монологом, що створив свободну і веселу атмосферу на залі, відома журналістка пані Віра КЕ Плавущак.

Коли на залі панував ще веселій настрій, тоді господар вечора Іван Андрусяк відчитав письмові привіти від членів організацій й поодиноких осіб:

1. Товариство „ГУЦУЛЬЩИНА“ у Великій Британії, Член Українського Світового Об'єднання Гуцулів
2. Гуцульське Товариство „ЧЕРЕМОШ“, Філадельфія, США
3. Українське Гуцульське Товариство „ПРУТ“, Гамільтон
4. Гуцульське Товариство ім. Марка Черемшини, Торонто
5. Українське Національне Об'єднання Канади, Філія Саскатун

6. Українське Національне Об'єднання Канади, ПРЕЗИДІЯ
7. Український Визвольний Фонд, КРАЙОВА УПРАВА
8. Українська Стрілецька Громада в Канаді, головна Управа
9. Українське Національне Об'єднання, Філія Торонто — місто
10. Українське Національне Об'єднання, Філія Торонто — захід
11. Організація Українок Канади ім. О. Басараб, Відділ Торонто — місто
12. Організація Українок Канади ім. О. Басараб, Відділ Торонто — захід
13. Союз Бувших Українських Вояків, Генеральна Управа
14. Союз Бувших Українських Вояків, Станіця Ч. 7 у Гамільтоні, Онтаріо
15. Українська Кооперативна Рада Канади
16. Українська Кредитова Спілка, Торонто
17. Віті Комбатанта
18. Енциклопедія Українознавства, Торонто

19. Дмитро і Євдокія Сороханюк, Філadelphія, США.

Після цього виступив зі словом мігр. Василь Верига, стверджуючи, що д-р Мирослав Небелюк один з перших позитивно оцінив вклад членів Української Дівізії в наші Визвольні Змагання.

З черги Ярослава Барчук і Рома Андрusяк вручили д-рові Небелюкові від УСОГ і Ділового Комітету по-мистецькі виконану ГРАМОТУ за його заслуги, а Михайло Бельмега вручив Ювілятові велику картину мистця Мар'яна Борачка — від присутніх учасників Вечора.

На закінчення програми д-р Мирослав Небелюк із зворушенням щиро подякував усім учасникам Вечора і Діловому Комітетові за таку милу і приємну неподівianку для нього.

Святковий Вечір закінчено молитвою.

Після бенкету присутні ще довго за-бавлялися, вигулювали (танцювали) аж далеко поза північ, під звуки оркестри Степана Ждана й гуцульських троїстих музик під мистецьким проводом Михайла Мочерняка.

„УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО“ — ПАРИЖ ПРО Д-РА МИРОСЛАВА НЕБЕЛЮКА Ювілей д-ра М. НЕБЕЛЮКА

ЗАПРОШЕННЯ

Українське Світове Об'єднання Гуцулів щиро запрошує представників Вашої Організації взяти участь у

БЕНКЕТИ ДЛЯ ВШАНУВАННЯ Д-РА МИРОСЛАВА НЕБЕЛЮКА,

як головного редактора нашого журналу „Гуцульщина“, та його журналістичної діяльності.

Цей бенкет відбудеться в суботу, 27 вересня 1986 року, в залі Інституту св. Володимира, Спадайна Аве. 620, в Торонті.

СУБОТА, 27 ВЕРЕСНЯ 1986:

Година 5:30 вечора — Коктейл

Година 6:30 вечора — Бенкет-Вечеря

Година 9:00 вечора — Забава

Будемо Вам дуже вдячні за Вашу згоду, і повідомлення, взяти участь в цьому Бенкеті, бо це уможливить нам зарезервувати місця для Ваших представників.

Письмові привіти просимо висилати на понижче подану адресу, або зложити їх при вході на зали.

Остаемось зі щирим привітом і пошаною до Вас,

За управу УСОГ

Голова УСОГ

Василь Барчук

Голова Ділового Комітету

Іван Андрusяк

З НАГОДИ ЮВІЛЕЮ, РЕДАКЦІЯ „УКРАЇНСЬКОГО СЛОВА“, ЧЛЕНІ „УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЄДНОСТИ“, Й ЧИСЛЕННІ ЧЛЕНІ „ПРОСВІТ“ І МІСЦЕВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЩО ВІН ЇХ ЗАСНУВАВ У ФРАНЦІЇ, БАЖАЮТЬ СВОЙОМУ ДАВНЬОМУ, ІДЕЙНОМУ Й ВІДДАНОМУ НАШІЙ СПРАВІ СПІВРОБІТНИКОВІ, МИРОСЛАВОВІ НЕБЕЛЮКОВІ МНОГАЯ ЛІТ!

В гостині у п-ства Банітів в Вуазен-Муру, з нагоди 1-го Причастя їхньої доньки Віри, 28 травня 1944 р. Останній ряд: третій з права Мирослав Небелюк, четверта з права Надія Сороко, — дружина Мирослава Небелюка.

З ПІСЛЯВОЄННОЇ ТВОРЧОСТИ МИРОСЛАВА НЕБЕЛЮКА НА СТОРІНКАХ „УКРАЇНСЬКОГО СЛОВА“

1949 р.: „Під чужими пропорами“ (участь українців у французькому резистансі, історична довідка), „Енциклопедія Українознавства“, „Ген. Євген Мишківський“, „Великий Митрополит (А. Шептицький)“.

1950 р.: „Де ж демократія?“ (про відноси в УНРаді), „Московські концтабори“, „За соборність в практиці“ (60-ліття полк. А. Мельника).

1951 р.: „Процес советських катівень“, „Паріж мовою чисел“, „Відомий ‘невідомий’“ (у 70-ліття О. Грицая, літературна розвідка).

1953 р.: „Літературна творчість О. Грицая“, „Славному з славних“ (рецензія на книжку про Є. Кононовальця), „Чи справді немає можливості розрізнати у французькій мові слова „Русь“ від „Росії“.

1954 р.: „Мистецькі успіхи Леоніда Перфецького“, „Наукова і громадська діяльність д-ра Т. Павличенка“.

Проводжує співробітництво в „Українськім Слові“ й переселившись до Канади.

КНИЖКИ АВТОРСТВА МИРОСЛАВА НЕБЕЛЮКА ВИДАНІ У ФРАНЦІЇ

„Генерал де-Голь“ — Видавництво Пер Арден, Паріж, 1945 р.

Ф. Рене де-Шатобріян: „Пригоди останнього абенсеража“, переклад з французької мови — Видавництво Пер Арден, Паріж, 1945 р.

„Під чужими пропорами“ з передмовою О. Ждановича — Видавництво „Українського Слова“, — Ліон, 1951 р.

„Анна Ярославна — українська княжна на королівському престолі Франції в XI сторіччі“, — Видавництво „Українського Слова“, Паріж — Ліон, 1952 р.

МНОГОЛІТТЯ Д-РА М. НЕБЕЛЮКА

Докторові Мирославові Небелюкові і сто літ, і вісімнадцять, і сімдесят два і двадцять сім, бо він знає життя і його висновки. Навіть найтяжча дійсність не стримує його піднятися понад неї. Ще донедавна був сильний, як Самсон, але Деліла-доля вирвала з його чуба не один, а всі волоски, що давали йому силу, і тепер його кроки стали повільніші, однаке, він все одно йде вперед!

Життя д-ра М. Небелюка неймовірно цікаве. Якби Пітер Устіноф накрутив був з нього фільм, а не зі своєї „Раша“, то був би зробив крачу прислугу мистецтву і людям.

Молодість д-ра Небелюка проходила, коли світ приготовлявся до ідеальної демократії і гойв рани по війні, що мала закінчити всі війни...

Гуцульська громада в Торонто велика, чільна, непосидюча, але одна людина спеціально прислужилася, що многоліття д-ра Небелюка відбулося прекрасно, величаво, і, взагалі — відбулося, а це: голова Видавничої комісії, Іван Андрусяк. Він знаменито все зорганізував, провадив бенкетом, прочитав біографію ювілята, читав привіти від організацій, достойників, друзів і жертводавців на видавничий фонд журналу „Гуцульщина“.

Іван Андрусяк увесь час журився, щоб чогось не забути, і через те журення за-був попросити до мікрофону нашого торонтонського жартуна Ковча-Пана. А Ковч приготовив стільки „віців“! Можете собі уявити, як серйозно Іван Андру-

сяк трактував свої обов'язки, зв'язані з цим ювілеєм, коли на час його існування всього відрікся, навіть вітаміни „Е“!

Багато зворушення внесли спогади про д-ра Небелюка поодиноких друзів, а також мова члена редакційної колегії „Гуцульщина“ д-ра Михайла Лози з Баффало, і слова подяки Василя Барчука, голови Українського Світового Об'єднання Гуцулів.

Моя мова (я була доповідач з іншої планети, бо я не гуцулка) ні не співала, ні не хвалила, ні не гладила. Я старалася втягнути в благородні тенета доброго гумору навіть тих, яким уже віддавна тяжко сміятися, і яких дуже трудно чим-небудь розважити. Але вони широко смиялися зі мною. Потім приходили до мене і питали, чи я хочу щось випити?

Ми всі були такі розбавлені, розсміяні, зворушені, що аж забули, на закінчення попросити до слова самого ювілята, д-ра Небелюка! Але він не образився. Коли врешті, по цілій серії „Многая Літа“ д-р Небелюк виринув з-поміж букетів, і широко і сердечно подякував за все.

На вечірі, програмі, каві і під час „бари“, грава музика, розбуджувала радісні почування, а гуцули, в ностальгічній екстазі — коломийкували, ніби нікого не притискав вік, ані холестероль.

Цей вечір, це многоліття на пошану д-ра Мирослава Небелюка, — були бальзамом на багато самітнього смутку...

Віра Ке

Михайло Лоза

ГУЦУЛЬСЬКИЙ ТЕАТР ГНАТА ХОТКЕВИЧА

Поки перейду до властивої теми, годиться сказати дещо про організатора цього театру, тобто про Гната Хоткевича.

Походив він з Харкова. Дивно, подумає дехто: де Харків, а де Гуцульщина! Однак так склалось, що уродженець Харкова довелось жити деякий час на Гуцульщині і відограти у її житті важливу роль.

Гнат Хоткевич народився 31 грудня 1877 року. Його батьки були малозаможними робітниками. Батько працював кухарем, а мати служила в одного багато харківського купця. Всеж таки батьки — хоч і небагаті — пообдали про вищу освіту для сина. Таким чином Гнат Хоткевич, по закінченні середньої школи, поступив у харківський технологічний інститут, де студіював з дворічною першвою, а це для того, що був заангажований у революційному русі, і за це його позбавлено студентських прав. Але згодом наново прийнято в інститут і дано можливість закінчити студії.

По професії Гнат Хоткевич став інженером, але не ця професія принесла йому славу, не техніка полонила його, а мистецтво і література. Сьогодні ми знаємо Гната Хоткевича передусім як бандуриста-віртуоза, як письменника, як організатора театральних ансамблів. Гру на бандурі Гнат Хоткевич засвоїв юнаком, а удосконалив у тому часі, коли мав перерву в студіях. Тоді він вступив був до хору Миколи Лисенка і з цим хором роз'їджав по Україні. Виступав переважно як бандурист.

В 1905-ому році в російській імперії вибухла революція (перша), в якій Гнат Хоткевич брав активну участь. Після присмирення революційного руху царський уряд почав переслідувати революціонерів. Рятуючись перед арештом і тюromoю, Гнат Хоткевич подався на початку 1906-ого року поза межі російської імперії і прибув до Галичини, до Львова. Перебуваючи в Галичині — як політичний емігрант, Гнат Хоткевич зробив багато корисного в тій частині України для розвитку української культури. Багато писав, а першзвсе — спопуляризував бандуру, об'їжджуючи Галичину й Бойківщину (яка тоді теж належала до Австрії) з власними концертами. Хоткевичеву гру на бандурі високо оцінив тоді композитор Станіслав Людке-

вич. Він писав: „(Ходкевич) підніс гру на бандурі до своєрідного артизму, зробив бандуру спосібною до більшого числа модуляцій та добув з неї чимало зовсім нових, незвінчих ефектів і нюансів, про які ніхто б й не думав. Вже тепер бандура в руках Хоткевича є незрівнянна до акомпаньєменту народних пісень.“ (Журнал „Світ“ — ч. 7, 1906, стор. 109-110).

Хоткевича привабила Гуцульщина. Як це сталося? Про те, як це сталося, розказав сам Хоткевич у своїх спогадах. На Гуцульщину попав він завдяки етнографові Володимиру Гнатюкові. „І сталося це надзвичайно просто — писав Хоткевич. — Надходило літо, я й питав Гнатюка: ‘Куди б ви порадили поїхати на літо?’ А Гнатюк відповів: ‘А от їдьмо на Гуцульщину. Я там буваю щороку і кращого нічого не можу порадити.’ І кращого ніхто не міг би порадити — додає від себе Хоткевич — бо кращого нічого у світі і нема. Ну що ж, оповідати про Гуцульщину і про те враження, яке вона на мене зробила — каже Хоткевич — я тут не буду; скажу тільки коротко, що як розявив я рота від здивування, прибувши до Гуцульщини, то так із розявленим ротом і ходив 6 літ.“

Першзвсе Хоткевич захопився гуцульським діялектом. Про це він у спогадах писав: „Чути ядерну гуцульську мову, що як свіжий струмінь гірської води б’є з-під самого пра-слав’янського кореня, — то для мене було великою наслодою. У мене був свій захалля в и и к, з яким я не розставався і записував усе, записував усюди, навіть ідучи на коні. Дуже вразила мене гуцульська бесіда, і я об’явив Володимирові Гнатюкові, що напишу п’есу про Довбуша гуцульськових бесідов. Гнатюк віднісся до того іронічно і сказав: ‘Я 12 літ студіюю Гуцульщину, переписав силу етнографічного матеріялу, а я то не відважуся писати по-гуцульськи.’“

Хоткевич, однак, не здався і таки написав п’есу про Довбуша гуцульським діялектом. Коли цю п’есу прочитав Гнатюкові, Гнатюк мусив признасти, що Хоткевич зовсім добре засвоїв собі гуцульський діялекти.

Після цього вступу можна б приступити до теми. Приглядаючись гуцулам, їх поведінці, Хоткевич набрав переконання, що з гуцулів будуть добрі актори. До того треба ще ска-

зати, що Хоткевич дуже любив театральне мистецтво. Значно раніше, коли ще був студентом, зорганізував він був студентський драматичний гурток, з яким поставив немало п'єс. Згодом зорганізував робітничий театр. За цю справу взявся і тоді, коли приїхав до Львова. У Львові поставив він свою — почату зараз по революції, а викінчену у Львові — п'єсу „Лихоліття“. Крім цієї п'єси Хоткевич поставив ще у Львові оперету Івана Котляревського „Наталка Полтавка“. Після згаданих вистав театральне діло у Львові Хоткевичові якось не клеїлось, і він перекинувся тоді — як сам висловився — на гуцульський фронт.

Гуцульський театр зорганізовано в 1909-ому році. Самозрозуміло, Хоткевич перевівся тоді на Гуцульщину на постійне перебування. Жив у Криворівні, а театр зорганізував у Красноїлі. Головним помічником в організуванні театру був Йосиф Гулейчук. Проби театру відбувалися в Читальні „Просвіти“ в Красноїлі. Головним актором був Петро Шекерик-Доніків з Голов. Про нього Гнат Хоткевич висловився у своїх спогадах дуже похвально, а саме: „Це був молодий тоді парубок, але багато надійний і, що дивно, всі ті надії справдили потім. За тих моїх часів був він ‘при дедеві’, але й тоді вже висувався багато-багато вперед своїх ровесників. Був розвинений, багато читав, розумний. Як актор був він передній. Він розумів на лету, чого я хочу, він виконував ролю якнайкраще, з усіма товаришами у злагоді, всім милий, він був душою товариства.“ У своїх спогадах Хоткевич називає ще й інших акторів. Ось вони: Бегедин, Гуцуляк, Гелетюк (або Гелета), Земенюк, Кінцак, Крамарук, Максим'юк, Микитечук, Минайлюк, Миронюк, Петросанек, Порайко, Соломійчук, Сінітович, Танасійчук, Федчук, Шпитчук. Це були мужчини, а з акторок-жінок Хоткевич називає: Анну Гулейчук, Олену Гулейчук, Дзвінку (тобто особу, що грала роль Дзвінки), дві сестри Жикалек, Марусек, дві сестри Минайлюк, Ткачук. Одна жіноча постать записана у спогадах як Доная.*)

Відбувати проби з гуцульським театром було для Гната Хоткевича прямо насолодою. „От граємо ‘Довбуша’ — пише Хоткевич. — Дванадцять опришків коло костра. Я не вчу їх, як сідати, як лежати, як тримати топірець, — я сам у них вчуся. От іх 12 — і ні один не сидить похоже на другого. Балакає, топірець тримає в руці. Потім якимось непомітним рухом перекидає топірець — і той ви-

сне на згибі лівої руки. Вчись рік це робити — й не зробиш, так своєрідно, так від дитинства привично легко. I так в усьому! Граємо ‘Довбуша’ — повторяє Хоткевич. — Вистріл, Довбуш падає. А коли він ледве чутним голосом співає оте всім відоме ‘Беріт мене на топори, занесіт мя в Чорні гори’, коли легіні підкладають топірці під свого отамана і несуть, — заля ридає. Ридають всі: старі діди, молоді хлопці, жінки, діти. Бо ж то Довбуша уносять, такого всім рідного, такого дорого-го. Так приймала нас селянська автодорія, так вона нам співчувала, так підбадьорювала. Тому й робилося так легко, гарно, якось чулося, що є для чого.

Були й веселі моменти в праці. Гуцульський театр підготовляв п'єсу, в якій приходить картина Святого Вечора. Зі Свят-Вечором пов'язано багато різних звичаїв і то не тільки на Гуцульщині, але й у інших частинах України. Між іншим є звичай, що газда має наслідувати голос домашніх тварин. Газдиня тоді стоїть і приказує: ‘Ричи, ек корова’. Газда наслідує корову. Тоді газдиня про-довжує: ‘Блій, ек вівца’. Чоловік наслідує вівцю. I так дальше. Так от відбувається проба, і газдиня приказує: ‘Ричи, ек корова.’ Не встиг Сінітович (а він грав ролю газди) розсвіти рота, як за стіною надворі заревла справжня корова. На письмі це виходить зовсім не смішно — пише Хоткевич, — а ми прямо качалися з реготу. I потім так само сміялися на кожній пробі при тих словах. Не могли повздергатися від сміху і на самій виставі.“

А тепер дещо про репертуар Гуцульського театру. Застановляючись над цією справою, Хоткевич міркував: „Ні один з акторів Гуцульського театру ніколи з роду не був на сцені, не був обізнаний із театральними манерами. Він мусів грati ролі з гуцульського життя, — іншими словами: він мусів грati самого себе. Для цього потрібні були відповідні п'єси, гуцульські п'єси. А де їх взяти?“ Хоткевич передумував можливості, брав до уваги п'єси, які тоді були, але жодна з них йому не підходила, і на перший раз вибір впав на п'єсу польського письменника Юзефа Коженьовського „Карпацци гурале“ („Карпатські верховинці“), яку (п'єсу) ставили вже на українських сценах в українському пере-

*) Д-р Іван Сенків у недрукованій ще своїй праці про Гуцульщину подає, що Донаю була Ясельська-Мельничук — талановита акторка із Ясенова Горішнього.

кладі під назвою „Верховинці“. Отож Хоткевич переробив цю п'есу і достосував до можливостей Гуцульського театру. В першу чергу Хоткевич послужився у перекладі гуцульським діялектом. Дав п'есі іншу назву, а саме: „Антін Ревізорчук“ — від імені й прізвища головної ділової особи. Антір Ревізорчук — це не видумана постать. Такий справді жив, походив з Голов і опришкував. В Гуцульському театрі був один актор з Голов, навіть свояк Ревізорчука, то він і грав ролю Ревізорчука. Грав навіть у чересі, що був колись власністю самого Ревізорчука.

Згодом Хоткевич уже сам писав п'еси для Гуцульського театру, і так: в 1909-ому році написав драму „Довбуш“, рік пізніше — п'есу „Гуцульський рік“, в 1911-ому році п'есу „Непросте“ і того самого року — п'есу „Прахтикований жовнір“. Крім драми „Довбуш“ — опертої на історичному підложжі, інші згадані драматичні твори Хоткевича побудовані на гуцульському фольклорі. У п'есі „Гуцульський рік“ зображені такі картини: весняні звичаї, весілля, посіджінє (тобто похоронні звичаї) і коляда. У п'есі „Непросте“ зображено вірування гуцулів. Там мова про всяких духів: ЛІСНИХ, МОЛЬФАРІВ і інших. П'еса „Прахтикований жовнір“ побудована на основі казки про жовніра, який нічого не боїться. Пригоди жовніра переплетено з подіями інших народних казок.

Гуцульський театр мав теж свого директора. Конечність мати директора відчувалася особливо тоді, коли театр вибирається в гастролі по Галичині і поза нею. Хоткевич згадує про таких директорів Гуцульського театру: Ремеза, Курбаса, Липінського*, то знову Ремеза. Але щодо Липінського — Гнат Хоткевич — не певний. Переговори з Липінським велися, але чи він погодився стати директором, Хоткевич не пригадував собі.

Гуцульський театр об'їхав Галичину, побував на Буковині, а навіть і на польських землях, виступав у Krakow. Під моральним оглядом театр мав величезний успіх, а під матеріальним — було скupo. Про це Хоткевич пише так: „Я, наприклад, думав, що й мені щонебудь перепаде з театру. Пам'ятаю, все — було — напастю Ремеза, щоб він і мені вислав хоч щонебудь. Але він відписує, що тепер не зводить кінців з кінцями, отже, щоб я свої сподівання дістати щось сковав раз на завжди. Та воно і дійсно. Галичина — це ж так ніби одне велике село. Скупими крапочками то там, то там побрисано було містечками, та й то якими? Населення їх складалося з великого відсотку євреїв, да-

леко меншого — поляків і нікчемного — русинів. Коли про Львів говорилося, що ‘Львів — място руске, польське уліце, а жидовске каменіце’, коли таким був Львів, то що вже говорити про всяки ті Монастириська, Отинії ет цетера? Вони надаремно носили різні назви. Їх би просто можна було всі назвати по імені одного містечка коло Бродів, — називається Ожидів.“

Іншою причиною малого матеріального прибутку був брак відповідних приміщень для виступів театру. Про це Хоткевич пише так: „Зацікавлення, правда, було. Приїздять гуцули і тільки пройдуть вулицями у барвистих своїх костюмах, то не треба й афіш. А попросту — нема де грati. Якась убога заля „Просвіти“, якась селянська шопа. Там і всього народу поміститься кілька десятків — скільки ж вони дадуть збору? Тай ціни харпацькі. Ніде не бувало і ряду крісел дороще двох корон, а це 80 копійок на царську валюту. Але мимо те, театр їздив, робив свою роботу.“

Гуцульський театр мав свого декоратора. Був ним згадуваний уже перед тим, коли була мова про директорів, Липінський. Був це поляк, який виємігрував з України — подібно, як і Хоткевич. Хоткевич знову Липінського, бо разом вони брали участь у революційному русі в 1905-ому році. Подавшись на еміграцію, Липінський проживав у Krakow. Там він приготовляв декорації для Гуцульського театру, а згодом пересилав їх на Гуцульщину. За свідченням Хоткевича, Липінський був талановитим малярем.

Гуцульський театр припинив своє існування у зв'язку з тим, що Гнат Хоткевич в лютому 1912-ого року виїхав з Галичини і повернувся у Східну Україну, як тоді — як відомо — була під пануванням Росії. Повертається він з риском, бо припускає, що його заарештують за його колишню участь у революційному русі. Хоткевич не помилився. Правда, його не арештували при переїзді кордону, а дали йому ще три дні „погуляти“ (як висловився сам Хоткевич), щоб приглянутися, з ким Хоткевич зустрічався і тому подібне. По трьох днях Хоткевича арештовано. Спочатку сидів у Києві, а згодом перевезли його до Харкова. На щастя ув'язнення довго не тривало. По виході з тюреми Хоткевич почав думати про організування нового гуцульського ансамблю, але на це потрібні були фонди. А де їх взяти? Хоткевич звер-

*) Залишаю правопис Хоткевича. По-польськи це прізвище звучить: ЛІПІНЬСКІ.

тався до громадянства, але успіху не було. Тоді у Хоткевича зродилася інша ідея. Задумав він спершу зорганізувати майстерню гуцульських виробів, продавати їх і за здобуті таким чином гроші спровадити Гуцульський театр. Але поки спровадити весь ансамбль, Хоткевич хотів обмежитися до спровадження малої концертової групи. Ця група давала б концерти і при тому продавала б гуцульські вироби. Таким чином гроші плили б подвійним руслом. І дійсно, для урохомлення майстерні Хоткевич спровадив п'ять осіб. Приїхали: Петро Гондурак, Криштофович, Анна Гулейчук, Дмитро Минайлюк, а прізвище п'ятої особи Хоткевич забув. За той час Гулейчук (імені Хоткевич не згадує; може це був брат Анни Гулейчук) підібрав вісім хлопців для концертової групи і мав приїхати з ними у Східну Україну. Спочатку Хоткевич наплянував зустріти цю групу у Кам'янці-Подільському і звідтам починати концертування. Він виїхав був навіть до Кам'янця разом із тими гуцулами, що працювали в майстерні. Але знайомі в Кам'янці відрадили по-

чинати концертування від Кам'янця. Радили почати з Одеси. Хоткевич послухав цієї поради і виїхав до Одеси. Для перевезення своєї групи Гулейчук потребував грошей. Але грошей тоді з Росії до Австрії не можна було вислати прямо до адресата, а через Віденсь. Тому Хоткевич придумав іншу розв'язку: домовився з Гулейчуком, що вишиле гроші до якоїсь прикордонної місцевості (по рос. боці), а Гулейчук перейде на підставі своєї перепустки кордон, забере гроші, повернеться на австрійську сторону, а тоді вже з цілою групою прибуде до Одеси. Так і було. Згідно з домовленням Хоткевич вислав гроші до умовленої місцевості, Гулейчук перейшов кордон і... зразу був арештований російськими властями як австрійський шпіон, бо це було напередодні російсько-австрійської війни в 1914-ому році. Зорганізована Гулейчуком група ждала на нього в Чернівцях. Ніхто не зінав, що сталося. Не діждавшись концертової групи, Хоткевич вернувся з тими гуцулами, що працювали у майстерні, з Одеси до Харкова. Знову ж гуцули, що

Вид на гору Хом'як.

Із фотозбірки Михайла Миронюка.

ждали у Чернівцях, від'їхали додому. Зрештою, тоді вже була розгорілась Перша світова війна. З тієї причини російська влада забрала до концентраційного табору гуцулів, що працювали в майстерні, як підозрілих чужинців. Таким чином були перекреслені усі чудові пляни Гната Хоткевича продовжувати працю Гуцульського театру поза Гуцульщиною, на східноукраїнських землях.

Про те, що сталося з придержаними в концентраційному таборі гуцулами, Хоткевич у своїх спогадах докладно не пише. Їх певно звільнено з табору. Так можна заключати з оцих слів Хоткевича: „Я робив, що міг, аби підтримувати гуцулів. Ганнусю (тут мова про Анну Гулейчук — прим. М. Л.) взяв до себе, і вона жила у нас деякий час, дістав роботу, бо кому потрібні були тепер гуцульські вироби?“

Сам Хоткевич жив тоді з родиною бідно. Про це можна прочитати у його спогадах ось що: „Хочете вірте, читачу, а хочете, ні, а тільки я зостався — не скажу буквально — без сорочки, але в одній. І було у мене так, як ото у пісні співається: ‘Що з вечора намочу, опівночі сколочу’ — і так далі. А чим моя бідна сім'я годувалася, то хай буде вже так.“

Так закінчилася перша спроба Хоткевича зорганізувати Гуцульський театр у Східній Україні. Кажу — перша, бо Гнат Хоткевич ще раз робив старання відновити Гуцульський театр, але вже значно пізніше, за союзетської влади. А було це так: Десь в 1927-ому році, або в 1928-ому році хтось із Львівських українців написав до Хоткевича листа, в якому згадав, що у Львові носяться з думкою відродити Гуцульський театр і просить Хоткевича взятися за цю справу, або бодай прислати п'еси. Яка була реакція Хоткевича на цього листа? Відносно цього у спогадах він пише: „Заворушило мені в серці. Думаю собі: А що, якби тепер знову попробувати привезти сюди Гуцульський театр? Не вдалося тоді, то може тепер удасться.“

З такою думкою Хоткевич пішов до наркома освіти — Миколи Скрипника і розказав йому про свій плян. Скрипник погодився на пропозицію Хоткевича, щоб відновити Гуцульський театр і привезти його у Советську Україну. Хоткевич почав робити відповідні заходи. Написав до Петра Шекерика й інших знайомих гуцулів та поділився з ними із своїми новими намірами. Але й цим разом плян Хоткевича залишився нездійсненим...

Треба би ще згадати, що незалежно від спроб спровадити Гуцульський театр у Советську Україну, Хоткевич звертався до Леся

Курбаса, який — як відомо — був тоді керівником театру „Березіль“ в Харкові, щоб він поставив у „Березілі“ якусь річ із гуцульського життя, в гуцульському діяlectі. Лесь Курбас зasadничо погодився на пропозицію Хоткевича і ладен був переробити для сцени його повість „Камінна душа“, але цього задуму не зреалізовано, бо Курбасові припоручено поставити якусь річ з грузинського життя. Театр „Березіль“ обмежився тільки до гуцульських танців, що їх навчив березільців Гнат Хоткевич. Гуцульські танці в постановці Гната Хоткевича пройшли також на сцені театру „Веселій пролетар“ у Харкові.

При опрацюванні теми про Гуцульський театр була згадка про драматичні твори Гната Хоткевича з гуцульського життя. При цій нагоді не зашкодить назвати і недраматичні твори Хоткевича на гуцульські теми, а ними є: а) повісті — „Камінна душа“, „Довбуш“, б) нариси „Гуцульські акварелі“ та „Гуцульські образки“. Повість „Довбуш“ — була надрукована щойно в 1965 році. Перше видання „Камінної душі“ здійснено ще в 1911-ому році.

Недавно попала мені в руки розвідка Гната Хоткевича з назвою „Гуцули й Гуцульщина“ (до речі: цю книжечку прислав мені інж. Антін Куцінський з Чікаго — великий прихильник Гуцульщини, якому я за посилку широко дякую). Розвідка „Гуцули й Гуцульщина“ оригінально була написана російською мовою, а книжечка, про яку згадую, — це вже переклад на українську мову. Переклад зладив Микола Д. Величко, а видання переведено зреалізувала „Свобода“ в ЗСА, 1920-ого року.

Свою розвідку Хоткевич починає питанням „Хто є гуцул?“ І на це питання відповідає: „Наука мало говорить нам про його походження. Знання є одно — він кров від кро-ви, кісті від кості українського роду. Колись давно-давно він прийшов у карпатські гори та тут і поселився. Гуцул, як і його брат українець, виспівuje красу моря, — а він його й не бачив ніколи; співає про Дунай, а про цей Дунай не міг би навіть сказати, де він находитися і чи існує він взагалі; гуцул, живучи в горах, де навіть кукуруза, як слід, не дозріває, не перестає згадувати в'ючийся виноград:“

Зелене вино вгору си вило,
Вгору си вило, сивно вродило.“

Хоткевич звертає увагу і на хліборобські мотиви в пісенності Гуцульщини і приходить до висновку, що колись гуцул жив на рівнинах, званих хліборобську працю близче, кормився тільки нею. Ось фрагмент гуцульської

коляди, в якій віддзеркалився хліборобський побут:

Ци дома, дома наш пан господар?
Каже газдиня: „Нема го в дома.“
„А де то він є?“ — Йа в поли, а поли,
Йа в поли, в поли ходит за воли.“
Шо правов ручков за плужок держе,
А лівом ручков волики гоне.
i т.д.

Слід сказати, що Гнат Хоткевич дуже вірно розв'язав питання про походження гуцулів. Своєю розв'язкою він заперечив всяких, іноді навіть і дуже дивовижні, теорії відносно

цього питання. Правда, справу походження гуцулів Хоткевич потрактував дуже загально, але і цим загальним трактуванням дав він українським науковцям правильний ключ, яким вони легко можуть відкрити двері до істини. Приємно ствердити, що між українськими науковцями є вже не мало таких, що цим ключем користуються.

Примітка: Для основної теми використав я твори Гната Хоткевича, що їх у двох томах видало Видавництво Художньої Літератури „Дніпро“, в 1966 р., в Києві.

Роман Крохмалюк

ПРОГУЛЬКА З КОСМАЧА НА ГОВЕРЛЮ

(З моїх мандрівок по гуцульських горах)

Кожного року, в часі моєго побуту на Гуцульщині, я старався відбити хоч одну прогульку на Говерлю. Час не грав тут жадної ролі, ішлося тільки про те, щоби дібрати собі товариство досвідчених туристів, а що найважніше — мати добру погоду. Тоді все йде за наперед обдуманим пляном, а прогульковцям залишається гарний спомин на майбутнє.

Одну так вдалу прогульку на Говерлю відбув я у товаристві покійного вже композитора, професора музики Романа Сімовича.

Ми вийшли з Ворохти, з захисту Товариства Українських Учителів, попри ріку Прут на Арджелюжу (Срібна Вода), Завоєлу та полонину Заросляк, звідки можна вже за три години вийти на верх Говерлі. Верталися ми з Говерлі до Космача, де жила тета проф. Сімовича, та де я перебував під час моєї відпустки.

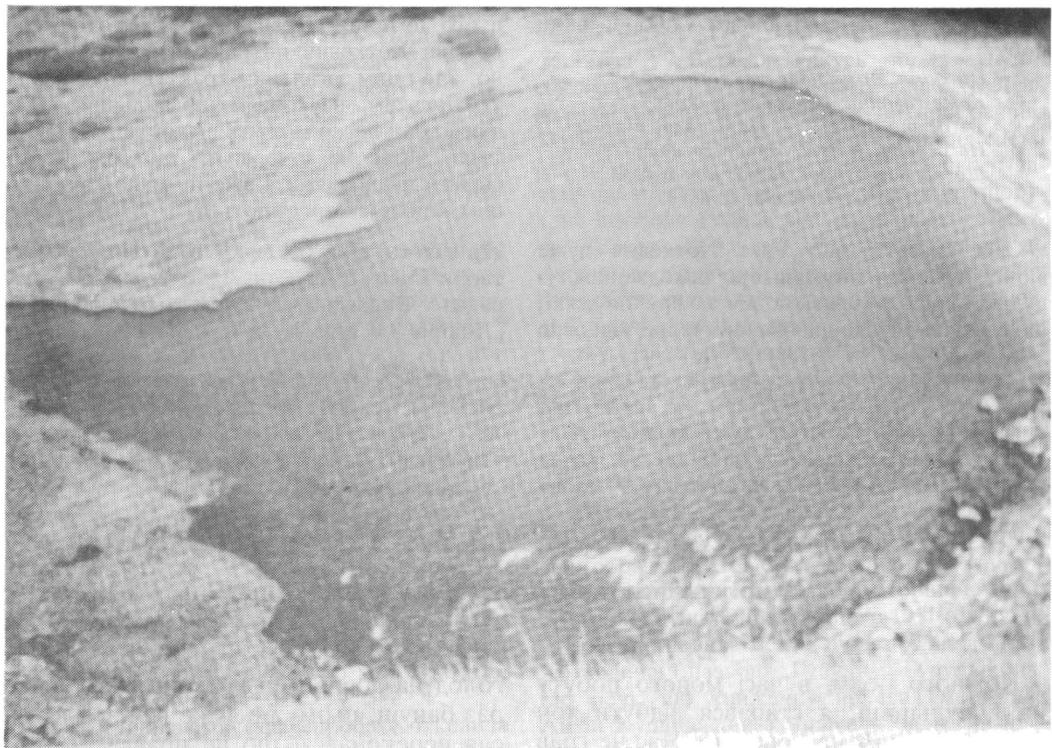
Два роки пізніше вибрався я в гори дуже рано. Газдиня, жінка Івана Рибчука зварила мені на сніданок бануш. Бануш, це кулеша варена на сметані. Коли бануш зварений, зайве масло відливають, і страва є готова. Ця така пітому на Гуцульщині страва, заспокоює

голод на довший час. Коли я їв перший раз бануш, цьому не дуже вірив, але опісля переконався, що це правда.

Ціллю моєї мандрівки була полонина Марішеска, де я мав зустрінутися з покійним уже мгр. Іваном Костюком, що був у товаристві дружини і сестри. Через кілька годин я залишив листясті буки, бо дійшов до границі бука, що лежить у цьому пасмі Чорногори, десь на висоті 1400 метрів.

Зустрінувшись з Костюками, ми рішили переноочувати в захисті на полонині Марішеска і вирушили на другий день у напрямі Говерлі. У недовзі ми вийшли з царства стрілистих смерек та зелених ялиць, що виглядали здалека мов зелені стіни, і ввійшли в жереп. Тим разом ми залишили по лівому боці Кізли та Несамовите Озеро, про яке існує багато цікавих легенд. Тимчасом десь у долині зірвався вітер, що можна було піznати по легкому шумі смерек, який нагадував мені далекий шум морських хвиль. Незабаром ми залишили останні ялиці та ввійшли у царство жерепу. Погода нам дописувала, і ми скоро дійшли до захисту на Заросляку.

По короткому відпочинку почали ми

„НЕСАМОВІТЕ ОЗЕРО“, положене в долині поміж верхами Туркул та Данциж.
Фото Роман Крохмалюк.

вихід на Говерлю (висота 2061 метрів). Вихід на Говерлю є дещо тяжчий, чим на верх Піп Івана (висота 2020 метрів), але для вправлених туристів, не представляє жадних туднощів.

Відпочивши на верху Говерлі, оглядаємо околицю. Наші очі мандрують з одного ланцюха гір на другий. Перед нами верхи нашої Чорногори, а поміж ними лежать глибокі та самітні кітловини. Це царство легендарних боїв, з різного роду щезниками та злісними мольфарами. Звернувшись на північ, бачимо по лівій стороні малу Говерлю, а далі верхи Козняску та Костричу. При гарній погоді можна бачити з Говерлі ворохтянські верхи а саме Ребровач, Магуру, Кукул та Хом'як. Глянувшись на право, бачимо верхи Данциж та Туркул.

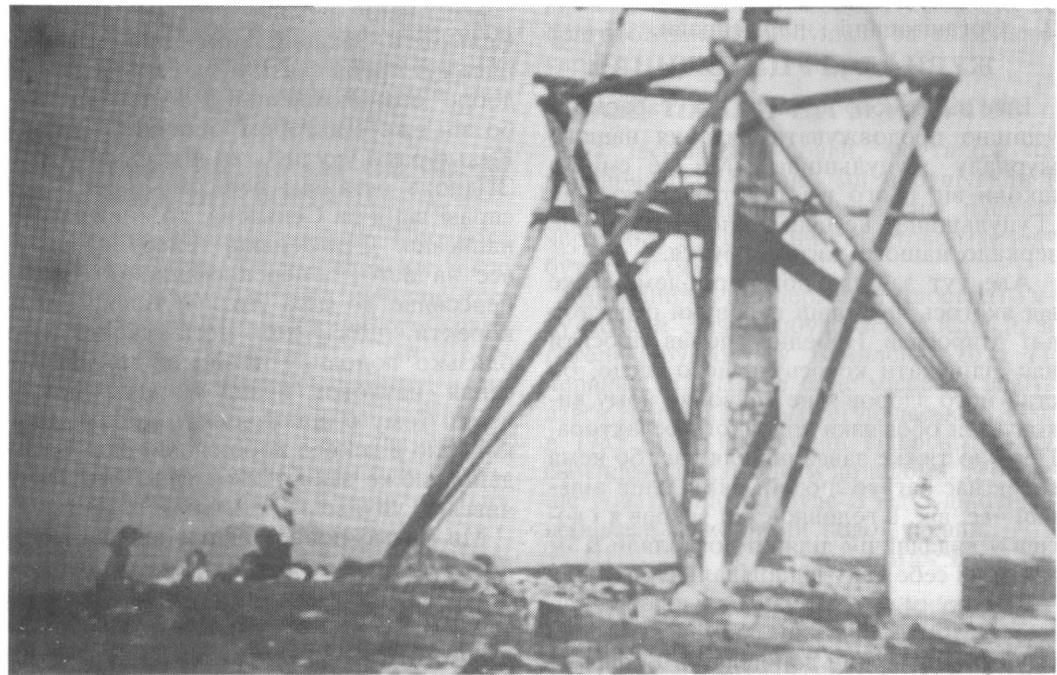
Під час того, коли мої товариши прогульки варили чай та приготовляли перекуску, я зробив кілька знімок, та переступивши чехословацький кордон,

зазначений бетоновим стовпом з написом CSR, глянув на південний захід, на Карпатську Україну. Перед мною лежала розлога долина зі срібною Тисою, а далі стрункі та голі Роднянські Альпи. Говерля та її сусідні верхи творять природний вододіл між Прутом і Тисою, куди спливають гірські річки, одні до Тиси, а другі до Пруту.

Ми відпочили, перекусили, що мали зі собою, та запили гарячим чаєм. Та по якомусь часі повіяв нагло холодний вітер, і, коли ми глянули на північний захід, побачили малі білі хмари, що досить скоро посувалися у нашому напрямі. За якийсь час хмари були вже близько нас, але ми мали ще сонце. Всеж таки, знаючи якою химерною є погода в Чорногорі, ми натягнули на себе дощевики й почали сходити з верха Говерлі, а де це було можливим, збігали вниз. Через півгодини почала падати „мжичка“ (дрібнький дощ), а опісля ми ввійшли в

Мандруючи на Говерлю, минаємо „КІЗЛИ“ — скали вульканічного походження.
Foto Роман Крохмалюк.

„ГОВЕРЛЯ“ — найвищий верх Чорногори. На самому верху, на північній стороні, бачимо триягутляційну вежу, а на півднівій, граничний стовп Чехословацької республіки.
Foto Роман Крохмалюк.

„негуру“ (густа мряка) та дійшли до смерекового ліса, де під розлогими коронами старих смерек перечекали негоду. Незабаром засвітило сонце, вітер розігнав мряки, та приніс нам делікатний запах смерек. Ми почули гавкання собак та побачили перед собою стаю, куди зайдли, щоби відпочити та висушити свої вбрання.

НЕПОВНИЙ ПІДПІС ПІД СВІТЛИНОЮ

На 36-ій сторінці 6-го числа „Гуцульщини“ в дописі про „Участь гуцульського Т-ва ім. Марка Черемшини в Каравані — 1986 в Торонті“ пропущено ім'я і прізвище автора світлини п. Івана Лядвіга. Редакція „Гуцульщини“ просить у п. І. Лядвіга вибачення.

З ДІЯЛЬНОСТИ УПРАВИ УСОГ І ПЛЯНИ ПРАЦІ НА МАЙБУТНЄ

Праця Управи Українського Світового Об'єднання Гуцулів концентрувалася в трьох ділянках, а саме:

1. Наш журнал „Гуцульщина“.
2. Наукова праця про Гуцульщину (Монографія Гуцульщини).
3. Організаційні і інші справи.

ЖУРНАЛ „ГУЦУЛЬЩИНА“.

Вже від самого початку ми стараємося успішно продовжувати видання нашого журналу „Гуцульщина“. Ми не сміємо ніколи від цього відступити, бо журнал „Гуцульщина“ це наш цінний маєток, це зеркало нашого життя і буття.

Але тут зайдла нова проблема. Вже від якогось часу наш головний редактор д-р Мирослав Небелюк почав просити нас підшукати когось на його місце, бо стан його здоров'я не дозволяє йому виконувати обов'язки головного редактора. Це було тяжке завдання для нас, бо нема серед нас багато людей, яким їхній вільний час, вік, а головно стан здоров'я і до свід у видавничій ділянці дозволяли б їм взяти на себе таку відповідальну працю.

З великим трудом нам це вдалося. Пан Ігор ЧМОЛА, відомий громадський діяч і дуже популярний доповідач в Боффало і околиці, погодився перебрати функцію головного редактора нашого журналу. Ми можемо бути певні, що п. Ігор Чмоля, сам пересічно здібна людина, а при

співпраці зі співредактором д-ром Лозою, близькуче виконає своє завдання.

НАУКОВА ПРАЦЯ ПРО ГУЦУЛЬЩИНУ (МОНОГРАФІЯ ГУЦУЛЬЩИНИ).

Над нею дальше працює д-р Іван Сеньків в Західній Німеччині. Між іншим тут треба сказати, що д-р Сеньків є добре обзнакоюений з Гуцульчиною, бо він вже є автором книжки „Пастуша Культура Гуцулів“ в німецькій мові. Згідно з останнім повідомленням в цій справі від д-ра Сенькова, то книжка вже написана. Д-р Сеньків тепер переписує все начисто, а переписавши, розділами пересилає до д-ра Лози в Боффало до коректи. Досі д-р Лоза скоректував близько половину наміченої праці. Писання наукової праці вимагає богато часу і тому є припізнення. Це знову викликalo в декого побоювання, що це видання може закінчитися тим, чим закінчився „Гуцульський Альбом“.

Ми маємо повне довір'я до д-ра Сенькова. Д-р Сеньків, як український науковець, дотримає свого слова і виконає своє зобов'язання супроти гуцулів, так як гуцули виконали своє зобов'язання супроти д-ра Сенькова.

Можна сподіватися, що десь під весну 1987 року запланована праця буде написана, зкоректована, апробована НТШ і

готова до друку. Все залежить від д-ра Сенькова.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ Й ІНШІ СПРАВИ.

Коли Українське Світове Об'єднання Гуцулів і Конференція Гуцульських Товариств Америки і Канади з'єдналися вже майже два роки тому, то наша гуцульська сім'я значно побільшилася, бо в той час також долучилися до нас наші брати-гуцули з Англії. Але на цьому ми не зупинемося. Стараємося і надальше будемо старатися, щоби ми ще поширили число приналежних до нас гуцульських товариств. Ми будемо старатися в першу чергу відновити гуцульські товариства в тих місцевостях де вони колись існували і розвивалися. А потім навіть створити їх там, де вони ніколи не існували.

Ми цілком розуміємо, що це не буде так легко зробити, як говорити. Головно тому, що ми всі не молодіємо, а старіємося і наші сили і запал до організаційного життя не такі, як колись були. Все ж таки ми будемо старатися щось зробити і тому будемо звертатися до гуцулів в багатьох місцевостях щоби нам допомоглися досягнути нашу ціль.

ГУЦУЛЬСЬКИЙ ХРАМ СВ. ЮРІЯ НА ВЕРХОМИНІ.

Перейшов успішно і вдало. Про його перебіг писалося в попередньому числі нашого журналу. Тут хіба конечно треба додати, що з минулорічного храму ми маємо відео касетку. На ній є охоплені деякі моменти під час храму, а мистецька частина є записана в цілості. Там гарно пописалися наші два трембітарі, музиканти, танцюристи з Філадельфії і бандуристи „Гомін Степів“ з Нью-Йорку.

Мимоволі приходить на думку... шко-

да, що ми не маємо таких фільмів з передніх наших храмів і з'їздів!!! Цікаво, дуже цікаво було би тепер ще раз поглянути на те все, що колись так гучно відбувалося. А були світлі і величні моменти, які не записані, покищо залишаються тільки в нашій пам'яті, а потім підуть в забуття.

Одне тільки є від'ємною сторінкою відео касетки, що якість фільмування не є найкращою. Постараємося краще сфільмувати все другим разом коли стрінємося на черговому з'їзді.

До нашої праці можна також зачислити Гуцульський пікнік (фестин) 17 серпня, бенкет з забавою для уступаючого головного редактора нашого журналу — д-ра М. Небелюка 27 вересня і Михайлівські вечорниці, 15 листопада, які цього року ми спрощували разом з 10-літнім ювілем існування Гуцульського Т-ва „Прут“ в Гамільтоні. (Про перебіг цих імпрез є окремі дописи). Хоча це вже більше розвагові імпрези, але вони вимагали багато праці тих осіб, що їх приготували і відбулися за рішенням управи.

НАШІ ПЛЯНИ НА МАЙБУТНЄ.

На засіданнях управи, як також на пленарному засіданні, ми порушували і дещо вже вирішили відносно нашого чергового з'їзду, який статутово має відбутися в 1987 році.

Ми рішили, що черговий (шостий) Гуцульський З'їзд відбудеться в Канаді, в готелі Прудгомс у Вайнленд, 20 і 21 червня 1987. Це те саме місце де відбувався Надзвичайний Всегуцульський З'їзд в 1985 році. Подробиці відносно З'їзду своєчасно подамо всім до відома. Можна ще додати, що це буде З'їзд з діловими нарадами і виборами нової управи.

Василь Барчук

ГУЦУЛЬСЬКИЙ ПІКНІК (ФЕСТИН)

Знову і цього року, 17 серпня 1986, відбувся гуцульський пікнік. А де ж інде, як не на хуторі п-ва Роєнків біля Гамільтону. Все устаткування там ідеальнопадається на таку окázію. Смачні страви, холодні і гарячі напої й прекрасна літня погода чекали на учасників пікніку.

Около першої години по півдні всі зачали з'їжджатися й влаштовуватися при столах, розloженіх в холодку поміж деревами невеличкого ліска. Запах свіжих голубців, вареників, гарячі і холодні напої додали гумору, а ще до того як з голосників рознеслися звуки гуцульських мельодій, то все саме собою ще більше пожвавіло. Про цю музику подбав молодий гуцул, Михайло Ковків. Він звичайно привозить зі собою ввесь виряд для передавання музики включно з мікрофонами і голосниками, не згадуючи вже великий запас різних мельодій.

Голова УСОГ, Василь Барчук, привітав присутніх і подякував всім за так чиленну участі. Це досі був найбільший пікнік мимо того, що в той самий день в Гамільтоні були аж три різні імпрези котрі дуже багато пошкодили нам. Зокрема привітав пароха церкви св. Духа, о. крилошанина Р. Ганкевича, який завжди приходить на наші імпрези, а потім членів редакційної колегії журналу „Гуцульщина“ — д-ра М. Небелюка, д-ра М. Лозу і нового члена цієї колегії — п. Ігора Чмолу. Наши редактори використали цю нагоду стрічі й майже цілий час передискутували редакційні справи.

Не обійшлося, і не могло обійтися, без гуцульських музикантів, М. Мочерняк — на скрипці, М. Ковків — на цимбалах, Д. Мацьків — на сопілці і М. Бельмега — на бубні. Вони своїми мельодіями захотили багатьох присутніх тупнути собі „гуцулки“. Багато охочих до танцю, підхмелевшись, витанцювали знаючи що пізніше відпокутують за свою відвагу, бо немолодий вже вік, в багатьох стан здоров'я вже не дозволяє на такі люксуси. Але коли музики гра-

ють, а є охота до танцю, то про завтра ніхто не думає. Мовляв, що буде завтра, то побачимо, а сьогодні грають музики, то треба танцювати. А де є гуцульські музики, там звичайно знайдуться і співаки які розвеселювали присутніх гуцульськими співансками на різні теми.

Цікаво було приглядатися „ліцитації“, як Іван Андrusяк стало заохочував присутніх змагатися за дві фляшки „сивухи“. Спочатку було багато охочих коли ставка була мала, але коли „накривання“ підвищилося, то осталися тільки з глибокими кишеньнями.

Весело і мило було на гуцульськім пікніку. Всі по своєму забавлялися. Одні танцювали, другі співали, інші не могли наговоритися зі знайомими, а ще інші, при тарілці з варениками і голубцями і з чаркою в руках тільки приглядалися всьому.

Тільки при одному столі сиділа невелика група мужчин, що не звертали найменшої уваги, що діється кругом них. Вони мовчали поглядали одні на других, деколи один чи другий скаже якесь слово, а потім дальше мовчанка. Часто, як на команду всі покидають карти на стіл, а один з них тоді збирає їх, переміщує і роздає... і знову мовчанка.

Є різні люди на світі й з різними уподобаннями, та по різному забавляються.

Все перейшло гарно. Всього було по-достатком і тим, що все приготовили і обслуговували належиться щира подяка. Тут на особливу подяку заслуговує Ярослава Барчук. Вона майже вцілости приготовила всі страви а потім, з допомогою Анастазії Степень, обслуговувала в кухні. А горячо було там. Хоча кухня була розloжена в холодку поміж деревами, але горяча погода того дня і горяч з кухонок що підогрівали вареники і голубці, ковбаски й каву добре дошкулювали нашим кухарочкам. Але вони не здалися й видержали до самого кінця. Також Гриць Конднчук витримав до кінця на своїй роботі. Він сидів собі при столику,

в холодочку під деревом і обслуговував всіх, хто тільки підходив до нього по білети, бо він вірив в мудрі слова, що спрагненого треба напоїти, а голодного накормити. А Галина Трутяк, бистрим оком поглядала кругом і вишукавала тих, що ще не мали на грудях блакитних стрічок вступу. Вона була дуже послідовна в своїй праці. Не пропустила ані одного пристійного мужчину, щоби не причепити йому стрічку (і можливо при тім нехочачи вколоти його шпилькою!).

Не можна оминути Івана Дашка, і цього року привіз столи й крісла, які стали у великій пригоді, а Миколу Дашка за те

що привіз і забрав незужиті додатки до напоїв (воду).

Багато праці забрало приготувти площу й усе інше приладдя на площі, потрібне на пікнік, в чому сам властитель, Віктор Роєнко й Александер Маланчук, ще попереднього дня помагали голові УСОГ і його дружині.

Було видно, що всі гарно забавилися і весело провели час на гуцульськім пікніку. Стало вечоріти. Прийшла пора роз'їджджатися додому. Стрінемося і повеселимося на другий рік, якщо тільки Всешишній дозволить нам усім дочекати.

Василь Барчук

Галия Трутяк

10-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ТОВАРИСТВА „ПРУТ“ І ПРАЗНИК СВ. МИХАЇЛА

У суботу, 15-го листопада 1986 р. до залі Української Католицької Церкви св. духа в Гамільтоні з'їхалося багато Газдинь і Газдів, а також чимало громадян Гамільтону, щоб традиційно відсвяткувати день св. Архистратига Михаїла й 10-річчя заснування гуцульського товариства „Прут“.

Господарями свята були Українське Світове Об'єднання Гуцулів і гуцульське товариство „Прут“. У заступстві голови товариства „Прут“ Івана Дашка, святкування відкрив голова УСОГ Василь Барчук. Він привітав гостей з празником св. Михаїла, а членам товариства „Прут“ побажав згоди і любови в день Ювілею.

Зчери попросив він діякона п. Гриника провести молитву. Місцеві співаки під проводом діякона п. Гриника побожно відспівали „Отче наш“.

У короткім та змістовнім слові Василь Барчук начеркнув 10-літній шлях товариства „Прут“, а опісля відчитав привіт від гуцульського товариства „Гуцульщина“ в Великій Британії, привітав присутніх голів гуцульських товариств Торонто й Боффало, та передавав дальнє ведення програми Юрієві Гудемякові.

Наш типовий гуцул Юрія Гудимяк тепло привітав гостей, побажав їм веселої забави та попросив газдинь вносити і розставити харчі на столах. Люди підходили до столів, брали тарілки, а увічливі пані накладали на них печенью, курячі ноги, капусту, бараболю, салату, ярину, кулешу і сос — усе надзвичайно смачно приготоване членкнями товариства „Прут“ під проводом Славки Барчук. Було теж солодке і кава, а також напої, які продавали панове-гуцули.

Прийшов о. декан Роман Ганкевич. Він перепросив присутніх, що не міг поблагословити святочну трапезу, бо був на весіллі, де сповняв свої обов'язки. Під його проводом люди відспівали кілька пісень, що внесло на залю веселій настрій.

Після вечері співали „Многая літа“ всім Михайлам, т-вові „Прут“ у 10-річчя існування, а також п-ву Тамарі і Іванові Фірчукам у річницю їхнього подружнього життя.

Степан Трутяк подарував на лотерію образ Матері Божої в різьблений рамі. Квитки продавали Оленка Ткачук і Марія Конончук.

До танців грали надзвичайно добра оркестра „Квінтет“ з Веланду, мистецький керівник Григорій Сокіл. Грали теж і троїсті гуцульські музики під проводом Михайла Мочерняка. Михайло Бельмега проспівав кілька гуцульських коломийок.

Урочисто відсвяткували гуцули празник св. Михаїла й 10-літній Ювілей гуцульського т-ва „Прут“. Задоволені гості пізно вертались додому, весело приспівуючи.

Василь Барчук

10-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ГУЦУЛЬСЬКОГО ТОВАРИСТВА „ПРУТ“ У ГАМІЛЬТОНІ

Гуцульське Товариство „Прут“ обходило в 1986-му році 10-літній ювілей свого існування.

Ми рішили відзначити цю важну річницю в існуванні нашого товариства. Осіння пора найбільше підходила нам на це.

Але тому, що в цей час, вже майже традиційно, відбуваються в Гамільтоні Гуцульські Михайлівські Вечорниці, ми рішили злучити ці дві нагоди, і спільно, — тобто Українське Світове Об'єднання Гуцулів і Гуцульське Товариство „Прут“, — влаштувати і Ювілейну забаву і Гуцульські Михайлівські Вечорниці.

Десять років тому, в 1976 році, гуцули в Гамільтоні рішили заснувати Гуцульське Товариство „Прут“. Цілком природньо, бо такі гуцульські товариства існували по інших місцевостях, то чому ж і не в Гамільтоні? Гуцульське товариство це не є ще одна партія, як дехто, можливо, думав. Це чисто регіональна організація яка гуртує земляків, що з сентиментальних думок і туги за рідними околицями, виявляють щире бажання хоч частинно жити своїм традиційним минулим.

Першим головою Товариства „Прут“ був Степан Заокіпний. Дальше слідували: Василь Кізлан, Михайло Ковків, мол., Михайло Ковків, стар., і під цю пору Іван Дащко.

Одним з перших старань новоствореного Товариства було придбати гуцуль-

ські строї для своїх членів. Ми вважали, що гуцульські строї є нам дуже потрібні. Бо що ж інше наочно покаже гуцула, як не його своєрідний, барвистий, гуцульський одяг!!!

Того ж самого року (1976) наше Товариство вступило в члени місцевого Відділу Комітету Українців Канади (КУК), і разом з іншими принаджними організаціями гуцули брали участь в національно-громадській праці. Гуцули і перед тим брали участь в такій праці, але тепер вони виступали як окрема група в повних гуцульських строях.

Ми брали участь у різних імпрезах, де тільки була потрібна група гуцулів, напр.: участь у святкуваннях дня Незалежності, участь у Богослуженні в день празника св. Юрія, участь у привітанні Патріярха Мирослава Івана, з нагоди його відвідин Гамільтону.

Можливо, найзnamеннішою подією була численна участь гуцулів у маніфестації в 50-ту річницю московського голodomору в Україні, коли вони машерували, разом з іншими, в довжезній процесії, а при кінці, під звуки трембіти, зложили вінець на гробі невідомого воїна.

На потреби видатків пов'язаних з маніфестацією Товариство жертувало 1,000 доларів. Як показалось пізніше, ця, членством найменша організація — найбільше жертувала.

Треба зазначити, що в цім і подібних випадках, де було потрібно більшого чи-

сла учасників, радо помагали нам гуцули з Торонто, а особливо з Боффало, за що ми їм дуже вдячні.

Додержуючись нашої традиції в часі Різдвяних Свят, вже п'ять років члени Товариства „Прут“ ходили колядувати. Колядували старих колядок і, по традиції, — зі скрипкою.

Безумовно, додатньою сторінкою є гуцульські музики при нашему товаристві. Звуки цимбалів і сопілки мимоволі розбуджують у нас уяву про наші рідні сторони і життя на рідних землях. Ці музиканти приграють до гуцульських співанок на прерізні теми, які є невичерпаним джерелом гуцульського фольклору.

Розбрат — це вже хіба „гореславна“ традиція українського народу. Гуцули не були святі, також грішили під цим оглядом. Однак тепер є інакше. Вже більше ніж два роки, всі зорганізовані гуцули Канади, Америки й Англії, з'єдналися в

одну гуцульську сім'ю. Мені приємно підкреслити, що це сталося таке тут, в цій же залі, де ми сьогодні зібралися, і що в цьому з'єднанні чи не найбільший вклад праці й заслуга членів Товариства „Прут“.

І будьто би в нагороду від Гуцульської Спільноти, Гамільтон, під цю пору, є безперечно центром Всегуцульського зорганізованого і активного життя.

Пляни на майбутнє: Дальше старатися плекати наші традиції і передати їх нашому молодому поколінню.

А в найближчому вже майбутньому, разом з іншими, доложити всіх зусиль, щоби наша українська громада гідно і велично відзначила 1,000-ліття Хрещення Русі-України.

(Слово виголошене на святкуваннях 10-ліття існування Гуцульського Товариства „Прут“ у Гамільтоні).

Вид на частину Чорногори — 1933 рік.

Із фотоальбома Михайла Миронюка.

Степан Салик

МИХАЙЛО ЛОМАЦЬКИЙ — ОСТАННІЙ СПІВЕЦЬ ГУЦУЛЬЩИНИ

(Спогад)

Нам колись доводилося вчителювати на Гуцульщині: проф. М. Ломацькому над бистрим Черемошем, у Головах, — а мені над Прутом у Ворохті.

Тому, що віддалъ між Прутом і Черемошем доволі значна, ми особисто не могли часто зустрічатися. Перший раз зустрівся я з проф. М. Ломацьким у Ворохті біля церкви, коли посвячували Народний Дім, іншим разом на гуцульській просфорі в Народному Домі у Ворохті 1938 р.

Спробую згадати про все те, що ще задержалося в моїй пам'яті, та про деякі маловідомі події з життя письменника проф. М. Ломацького, на підставі листування.

Михайло Ломацький народився Року Божого 1886, дня 23 листопада, в Гусятині над Збручем, на Золотому Поділлі. Учительські студії перейшов у Тернополі та Заліщиках. Першу вчительську посаду дістав у Снятинчині. За його патріотичну діяльність серед українського народу шкільна влада, опанована поляками, переносила його із села до села, а вкінці на Гуцульщину, аж під Чорного-ру, в забуті, віддалене від світу село Голови, над бистрим Черемошем. За його працю й любов до дітей і Гуцульщини гуцули полюбили свого доброго вчителя, М. Ломацького, а він так полюбив їх, що віддав їм все, що мав найдорожче: серце й душу...

Був трохи неспокійної вдачі, вічним революціонером. Завжди йшов прямим шляхом, а шлях той був від самого початку дуже тернистий. У 1920 р. був ув'язнений і відсидів у польській тюрмі в Коломиї разом з гуцульськими повстанцями. Звільнений з тюрми даліше вчителював. Завжди був товариський, бадьорий, цікавився життям українського

народу. Його бібліотека була одною з найбільших на Гуцульщині.

В його гостинному домі бували визначні наші письменники: Василь Стефаник, Марко Черемшина, Лесь Мартович, Михайло Коцюбинський, Гнат Хоткевич, Іван Франко. Своє листування з Іваном Франком передав до музею в Канаді.

Бував у нього і відомий мистець-маляр Олекса Новаківський, що в його домі намалював чудову картину „Довбушева Дзвінка“, а позувала до неї доня Лідія, що одружилася з Бедрієм і живе у Відні.

Від Лесі Українки, що гостювала тоді на Гуцульщині, його дружина одержала тоді в дарунку власноручно нею вишиту сорочку.

Під час Другої світової війни більшевики запроторили його до львівської тюрми. Чудом видістався на волю, перейшов цілу скитацьчину в тaborах в Австрії, пізніше в Німеччині.

У своїх листах часто згадував не про свої особисті клопоти, але про турботи нашої еміграції, що опинилася по таборах. Почав освітню працю, як у листах писав, „щоб Україна не спала“. Часто виголошував патріотичні доповіді на різні теми; поширювало по наших таборах крім того пороблені на цикlostилі копії доповідей. Будив національну свідомість, не мав відпочинку, бо одноюкою його журбою було, „щоб Україна не спала“... Однаке за свою наполегливу працю приходилося почути йому замість подяки несправедливу критику. Пере-терпів багато лиха. Не перейшов „скринінгу“ і тому не міг виїхати до Америки. Тинявся по домах для залишених, де не було дуже весело... Мав фінансові клопоти. В одному листі писав: „Чи може там жось міг би набути сорочку, що її

вишила Леся Українка і подарувала моїй жінці? Це для мене скарб і святість, але в мене дуже круто з грішми”...

Часто писав, що забутий всімі, що ніхто навіть не згадає його на чужині і не напише. Ось віймок з одного листа:

.... „Чужий вітрець приносить знову крізь вікно самоту... Небажана і непрощена сідає біля мене. Немає змоги, ні сили прогнati її, треба сидіти з нею цілий день. А вона така непривітна, захмарена, насуплена, як наша Чорногора пізною осінню, бурею вкрита... З нею приходить в кімнату ніч. Але вснути не можна. Невидима сила проганяє сон. Така дивна ця сила, чорна, які ніч, сильніша від смерти — туга. Туга за минулим, ген там далеко-далеко, в горах Карпатах, у Зеленому Бескиді”...

У своїх листах сл. п. проф. М. Ломацький висловлював всі свої турботи, жалі, тугу, чим наболіло його добряче серце. Тих листів у мене багато, більше сотні, про кожний з них годі тут згадати. Вони можуть бути основою до цікавої студії не тільки про його творчість, але і про ті часи, що їх переживала наша еміграція на чужині. Все наше листування і цілу свою бібліотеку, біля 600 книжок, з усіми творами М. Ломацького, та його рукописами, передав я до бібліотеки в Гарварді.

Особливо дуже важко було йому, коли наблизалися Різдвяні або Великодні свята. Писав тоді: „Нема кому сказати „Христос Рождається“, чи „Христос Воскрес!“ Важко про це згадувати, але часто проф. М. Ломацький жалівся, що голодує, а при житті тримають його ще тільки цигарки, яких викурював дуже багато, і сильна чорна кава.

Ось знову віймок з одного листа: „Ви знаєте, як німаки нас, чужинців, в домі старців годують. На Великдень подали мені „вассерзупку“, а я був голодний, і думав, що хоч раз на Великдень добре наймся, бо я дуже тепер висох і наши тут мене називають „український Ганді“... Але Ганді мав хоч козу, а я її не маю“.

Нам важко тепер зрозуміти, що хтось з наших ще недоїдає, голодує.

Коли я вислав йому більшу суму грошей за розпродані його книжки і просив, щоб ними рятував своє здоров'я, то він відписав, що всі гроші передав друкарні „Логос“ у Мюнхені за друк нової книжки. Колись може хтось збагатитися, перевидаючи його книжки, бо вони вже тепер „білі круки“. Хтось може збагатитися його трудом і невиспаними ночами. Треба конче подбати, щоб Українське Світове Об'єднання Гуцулів забезпечило за собою право передруку всіх творів проф. М. Ломацького.

Треба подивляти його дуже сильний організм, що серед таких невідрядних обставин уможливив йому написати стільки чудових творів про нашу Гуцульщину. Часто голодуючи, а зимою — у слабо огрітій кімнаті, писав багато ночами, бо „сон його не брався“, як часто згадував. Тому з великим признанням і пошаною треба ставитися до особи проф. М. Ломацького, його сильної волі, чудової пам'яті, що зберегла стільки імен, прізвищ і подій в його повістуваннях, як останнього очевидця і свідка.

У таких важких і невідрядних обставинах на чужині, далеко від улюбленої Гуцульщини, зявилось друком понад 20 об'ємистих його книжок, деякі понад 300 сторінок. А статей у наших еміграційних виданнях, журналах і пресі — то важко злічити...

Ось короткий перегляд головних творів письменника Михайла Ломацького:

1. „Національна свідомість“
2. „Наша еміграція“
3. „Українська культура“
4. „Любов Батьківщини“
5. „На чисті води“
6. „Українське вчительство на Гуцульщині“
7. „Верховино, світку ти наш“, Ч. 1.
8. „Верховино, світку ти наш“, Ч. 2.
9. „Нариси з Гуцульщини“
10. „Бескидом Зеленим“
11. „Країна чарів і краси“
12. „Гомін гуцульської давнини“
13. „У горах Карпатах“
14. „По той бік Чорногори“
15. „Опришківське гніздо“

16. „Заворожений світ“
17. „Із гір Карпат“
18. „Поділля — спомини з минулих літ“
19. „В Чорногорі — містерія Святоіванівської ночі“, 9 відслон, музика А. Гнатишина.
20. „У Зеленому Бескиді“, п'еса на 4 дії — УПА в Карпатах — Чорногорі.

Залишив готові до друку „Гуцульські оповідання“ і „Альбом української ноші“. Вони чекають на видання.

У творах М. Ломацького висвітлена різноманітна панорама українського життя, переважно Гуцульщини, по цей бік і по той бік Чорногорі. Це невичерпна криниця, широка й багата студія про нашу чарівну Гуцульщину. Його твори очікують на всебічну аналізу й оцінку цих багатьох скарбів, що їх зберіг автор, як очевидець, сучасник і пильний слухач бувалих і досвідчених, найстарших „гуцульських дідів“, і описав у своїх творах. Бо теперішня Гуцульщина — це вже немов зовсім інша країна, не та, якою ми її бачили, вичарована у творах М. Ломацького.

**

Відійшов на віки останній Співець Гуцульщини. У воріт небесних назустріч йому вийшли всі його годні знайомі газди, а попереду всіх — славна геройня Коргіза, а з нею наш осіпіваний лицар і герой, оборонець гуцулів, Олекса Дов-

буш зі своїми славними легіннями. Всі вони вийшли на привітання свого Співця, щоб спільно засісти при Вічній Ватрі і повістувати, як колись, за добрих часів.

Останнього листа від проф. М. Ломацького я одержав 21 жовтня 1968 р. зі шпиталю у Фрайденштадті в Німеччині, а 24 жовтня 1968 р. перестало битися його струджене серце вже на віки... Згідно з бажанням сл. п. проф. М. Ломацького, як прийде слушний час, і Україна стане вільною, про що ми всі молимо Господа, тоді домовину останнього співця Гуцульщини, Михайла Ломацького, настане пора спровадити з чужини на Гуцульщину, під Чорногору, і поховати в Головах, біля церкви, на горбі, побіч могили його улюбленого сина. Щоб бистрі хвилі Чемоша, оспіваного з такою любов'ю у творах Покійного, своїм шумом, разом із шумом прастарих ялиць, вколисували свого співця на вічний сон і спочинок... У тій Чорногорі, який присвятив своє життя, свій труд.

Гантер, травень 1986 р.

ПОШУКУВАННЯ

Анна Непійвода, з роду Онуфрак, народжена в селі Яблониця — повіт Надвірна, пошукує односельчан і краянів. Просимо ласкаво зголосуватися до Видавництва „Гуцульщина“.

РАДІСНЕ РОДИННЕ СВЯТО ПАНСТВА ВАТРАЛІВ І БІЛЬЧАКІВ В ТОРОНТО

В суботу, 4 жовтня 1986 р. повінчалися їхні діти Володимир Василь Більчак з Анною Лесею Ватраль. Акт вінчання перевели парох Церкви св. о. Миколая о. Дмитро Паньків і о. д-р Петро Біланюк, під час вінчання співав молодечий хор під орудою мгр. Василя Кардаша.

Весільна гостина відбулася в залі Українського Культурного Центру з участю понад п'ятсот осіб. При вході молодої

пари на залю, їхні родичі з кумами привітали їх українським традиційним звичаєм короваєм і сіллю, бажаючи молодді парі Божого Благословення. Під звуки музики молода пара із своїм почотом засіли за столи до весільної трапези, яку поблагословив о. Дмитро Паньків і побажав новоодруженої парі всього найкращого в подружньому житті: згоди, любові і щоби жили згідно з Божими заповідями, щоби виховували й вчили

Новожениці

Володимир Василь і Анна Леся Більчаки.

своїх дітей любови до Української Церкви і Народу так як вчили і виховували Вас Ваші Батьки. Господарем весільної гостини була рідна сестра молодого пані Анна Пастушок. Під час гостини були

складені усні й письмові привіти з України, Америки, Канади і від запрошених на вінчання, які однак не могли взяти участі в родиннім святі.

При кінці весільної гостини п. Микола Більчак, батько молодого, і п. Микола Ватраль, батько молодої, подякували Всечеснішим Отцям за вінчання їхніх дітей, як теж і гостям, які не жаліли свого часу і труду і з'їхалися на їхнє родинне свято.

При звуках гарної музики гості забавлялися до пізної ночі, а другого дня в неділю відбулися недільні поправини, на котрих їжу поблагословив о. д-р Петро Біланюк, а родина, приятелі і односельчани в родинному, дружньому кругі обмінювалися споминами про минуле, бо було багато таких, що більше як сорок років не бачилися. При тій нагоді гості не забули і за Українські Пресові Видавництва і на заклик п. Василя Гаврилюка зложили на прес-фонд \$150.00. Цю суму розділено: \$50.00 — „Гомін України“, \$50.00 — „Новий Шлях“ і \$50.00 журнал „Гуцульщина“. Додатково, батько молодої п. М. Ватраль пожертвував \$100.00 на фонд ім. Ярослава Стецька. Жертводавцям щира подяка, а молодій парі багатьох літ.

Ярослав Загородний

Посмертні згадки**Бл. п. АННА БОЙЧУК**

У першу річницю смерти моєї дорогої і незабутньої Сестри бл. п. Аннуні Бойчук, що відійшла у вічність 3 січня 1986 року на 74 році трудолюбивого життя в селі Пнів'я, повіт Надвірна, на Гуцульщині, на нев'янучий вінок у її пам'ять складаю пожертву на журнал „Гуцульщина“ в сумі 15 доларів. Хай рідна земля буде їй легкою. Вічна їй пам'ять!

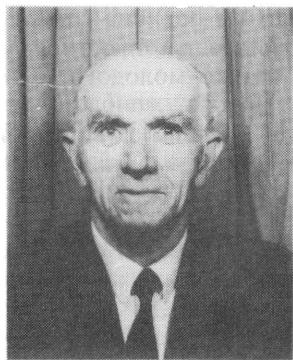
Брат Ілько Космірак з родиною з Koventri, Англія.

Бл. п. МИХАЙЛО ЦИКАЛЮК

Ділимося сумною вісткою з Гуцулами у вільному світі, що 4 вересня 1986 року в Ноттінгемі, центральна Англія, по довгій і важкій недузі відійшов у вічність бл. п. Михайло Цикалюк.

Покійний Михайло народився 2 липня 1910 року в Старих Кутах косівського повіту. На шляху свого буття пройшов воєнні пригоди як вояк Дивізії Галичина У.Н.А. Пройшов три і піврічний полон в Італії й Англії, а після звільнення з по-

лону замешкав в Ноттінгемі, де включився в діяльність української громади цього міста.

Бл. п. Михайло був одним із основоположників Товариства „Гуцульщина“ у Великій Британії для цього Т-ва ніколи не жалував свого труду. Старший його вік, а ще більше невблаганна довга слабість, на жаль, забрала від нас Михайла. На його передсмертне бажання був похований в повному гуцульському строю. Похоронний обряд відправив отець Солтис, священик української парохії в Ноттінгемі.

Труна покійного Михайла за українським військовим звичаєм була накрита

китайкою, яку поклали колишні вояки — члени організації ОБВУ у Британії. Дружина покійного Михайла пані Филис вкинула грудку землі з України на труну в гробі.

Прошальні слова виголосили п. С. Рубич і п. Дмитро Плещкан від ОБВУ. Від Т-ва „Гуцульщина“ у Великій Британії англійською мовою з огляду на численну участю у похороні англомовних людей прощав Михайла Василь Потяк, підкреслюючи великий вклад Михайлової праці в діяльність Т-ва „Гуцульщина“. Свою промову закінчив словами: „Прощаю Тебе, Михайле, ось цією краплею води з українського Чорного моря у котре із самих вершків наших чарівних карпатських гір, полонин, царинок і лісів, попри рідні пороги твоїх Старих Кутів наша ріка Черемош несе свої бистрі і чисті води, а кусок англійської землі, у котрій буде спочивати твоє тіло, нехай останеться завжди кусником України.“

Колишні вояки й приятелі Михайла відспівали пісню „Видиши брате мій“. Вічна Йому пам'ять!

**Товариство „Гуцульщина“
у Великій Британії.**

Виконання мистця Мирона Левицького.

КОЛЯДА „УКРАЇНСЬКОМУ СВІТОВОМУ ОБ'ЄДНАННЮ ГУЦУЛІВ“:

У січні 1986 року, в свята Святого Йордану зібралися Галя і Стефан Трутяки, Василь Сметанюк, Михайло Ковків, Михайло Сербенюк і Василь Михайллюк-Яворівський зі скрипкою та постановили відвідати торонтоンських і ошавських гуцулів з колядою.

I. Фірчук	\$100.00
B. Кіземчук	\$100.00
C. Бакай	\$50.00
I. Андрусяк	\$40.00
B. Гаврилюк	\$30.00
I. Лядвіг	\$25.00
B. Пилипюк	\$20.00
M. Івасик	\$20.00
C. Трутяк	\$20.00
D. Луцак	\$20.00
M. Мосюк	\$20.00
Ю. Насадюк	\$20.00
C. Соломон	\$20.00
T. Соломон	\$20.00
I. Лавринович	\$20.00
B. Савчук	\$20.00
C. Єйна	\$20.00
M. Сербенюк	\$20.00
B. Марко	\$20.00
B. Гула	\$15.00
G. Павличко	\$10.00
C. Струганик	\$10.00

НА КОЛЯДУ „ГУЦУЛЬЩИНІ“ ПОЖЕРТВУВАЛИ:

Д-р Мирослав Небелюк —	
Торонто	\$30.00
о. Роман і Ольга Ганкевичі —	
Гамільтон	\$10.00
Микола Більчак — Торонто	\$10.00
Василь Гаврилюк — Торонто	\$10.00
Василіна Петришин — Торонто \$10.00	
Тарас Сметанюк — Торонто	\$10.00
Iван Варварук — Торонто	\$10.00
Володимир Катеринчук —	
Торонто	\$10.00
Михайло Бойчук — Торонто	\$10.00
Василь Барчук — Гамільтон	\$10.00
Iван Дашко — Гамільтон	\$10.00

Василь Федасюк — Гамільтон	\$10.00
Василь Кізлан — Гамільтон	\$10.00
Григорій Конончук — Гамільтон	\$10.00
Михайло Кравчук — Гамільтон .	\$10.00
Михайло Ковків — Гамільтон ...	\$10.00
Василь Халапенко — Гамільтон .	\$10.00
Василь Купчак — Медісонвіл,	
Тенесі	\$10.00
Іван Бейсюк — Суелл, Н. Дж. ..	\$10.00
Василь Паланюк — Тандер Бей .	\$10.00
Микола Ігнатюк — Торонто	\$10.00
Анна Седлярчук — Боффало	\$10.00
Михайло Мохнач — Боффало ...	\$10.00
Михайло Бельмега — Боффало .	\$10.00
Василь Михайллюк — Боффало .	\$10.00
Михайло Савуляк — Боффало ..	\$10.00
Анна Ганицька — Боффало	\$10.00
Федір Матійкович — Боффало ..	\$10.00
Василь Сметанюк — Боффало ..	\$10.00
Степан Горганюк — Боффало ..	\$10.00
Юрій Гудимяк — Боффало	\$10.00
Василь Михайллюк-Яворівський —	
Боффало	\$10.00
Ігор Чмола — Боффало	\$10.00
Дмитро Мацьків — Кенмор	\$10.00
Іван Ткачук — Гамільтон	\$10.00
Юрій Габорак — Оуквіл	\$10.00
Ілько Федорчук — Брентфорд ...	\$10.00
Микола Дашко — Гамільтон	\$10.00
Степан Котович — Гамільтон ...	\$10.00
Анастасія Степень — Гамільтон .	\$10.00

**ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСОВИЙ
ФОНД „ГУЦУЛЬЩИНИ“
ДО 30 ЛИСТОПАДА 1986.**

Мирослав Гладій —

Трентон, Н. Дж. \$80.00

Софія Каменецька — Вінніпег ... \$70.00

о. митрат Маркіян Стефанів —

Торотно \$50.00

Василь Цап — Торонто \$50.00

Михайло Вуйців — Торонто \$50.00

Онуфрій Юрійчук — Ошава \$20.00

Василь Іванків — Англія \$7.00

Василь Вацик — Німеччина \$7.00

Михайло Гавкалюк — Англія \$7.00

Юрій Гавалешка — Вінніпег \$5.00

Ірена і Юліян Косовські —

Боффало \$20.00

Василь Халапенко — Гамільтон . \$10.00

Василь Калинович — Монреаль . \$5.00

Федір Бородайлюк — Монреаль . \$5.00

Всім Вельмишановним Жертводавцям

найсердечніша подяка!

Видавництво „Гуцульщина“

„ГУЦУЛЬЩИНА“

Появляється тричі на рік: у січні, травні й вересні.

Редакція застерігає собі право виправляти й скорочувати надіслані матеріали й не відповідає за зміст платних оголошень. ■ Незамовлених матеріалів редакція не повертає. ■ Статті з поданими іменами авторів не конче висловлюють погляди редакції.

■ Передруки й переклади дозволені за поданням назви журналу.

Річна передплата в Канаді й ЗСА — 10.00 дол. Окремий випуск — 4.00 дол.

В усіх інших країнах — рівновартість 10.00 ам. дол.

Передплату, пожертви на видавничий фонд, статті, дописи й світлини посылати на адресу, подану на 2-ій сторінці **обкладинки**.

ПРЕДСТАВНИКИ ЖУРНАЛУ „ГУЦУЛЬЩИНА“

Бафало:

Mychajlo Sawulak

96 Cherokee Dr.

West Seneca, N.Y.

14224

Tel.: 674-2184

Торонто:

Mykola Bilchak

43 Parkway Ave.

Toronto, Ontario

M6R 1T6

Tel.: (416) 532-5288

Гамільтон:

Wasyl Barchuk

179 Garside Ave. N.

Hamilton, Ontario

L8H 3W7

Tel.: (416) 547-2068

Філадельфія:

Dmytro Tkachuk

7517 Alma St.

Philadelphia, Pa.

19111

Tel.: (215) 722-8262

УКРАЇНСЬКО-КАНАДСЬКА ОЛІВНА ФІРМА

C O M P L E T E H O M E C O M F O R T !

- Automatic Computer Controlled Delivery
- 24 Hour, 7 Day Radio Dispatched Service
- Home Heating Equipment Sales and Service
- C.O.D. Delivery on Request.

PHONE: (416) 232-2262

SIPCO OIL LIMITED

83 Six Point Road, Toronto, Ontario, M8Z 2X3

NEWMARKET: 145 Main Street S. — Tel.: 895-4231

OSHAWA: 183 Bloor Street East — Tel.: 728-5138

SERVING TORONTO AND VICINITY FOR OVER 25 YEARS.

УКРАЇНСЬКА ІМПОРТОВА ФІРМА

FIRCHUK'S TEXTILES AND HOME FURNISHING

Toronto Head Office:

610 Queen St. W., Tel. 364-5036
Toronto, Ont. M6J 1E3

Hamilton Branch:

293 Ottawa St. North, Tel. 549-2005

Winnipeg Branch, Manitoba:

992 Main Street, Tel. 586-7094

ВИСИЛАЄМО БАНДЕРОЛІ В УКРАЇНУ І ДО ІНШИХ
КРАЇН ЕВРОПИ ВАГОЮ 10 КІЛОГРАМІВ

УКРАЇНСЬКА КРЕДИТОВА СПІЛКА (ТОРОНТО)

Ukrainian (Toronto) Credit Union Ltd.

1944 — 1987

43 РОКІ ПРАЦІ ДЛЯ ВАШІХ УСЛУГ

Наше завдання — допомагати Вам і Вашій родині, нашій громаді та підтримувати українську культуру.

КОРИСТАЙТЕ З НАШИХ ФІНАНСОВИХ УСЛУГ:

- ★ ТРИ ВІДДІЛИ!
- ★ 24-ГОДИННА ОБСЛУГА, АВТОМАТИЧНИЙ КАСИР
- ★ ОЩАДНОСТІ (безплатне Асит. Забезпеч. \$2,000-\$4,000)
- ★ ТЕРМІНОВІ ДЕПОЗИТИ
- ★ РРСП
- ★ ЧЕКИ ДЛЯ ПОДОРОЖУВАННЯ
- ★ МІЖНАРОДНІ І ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
- ⊗ І БАГАТО БІЛЬШЕ ПОЛЕКШ!

Спільно з Вами зможемо продовжувати нашу працю і допомагати українській громаді в наступних роках

Ukrainian (Toronto) Credit Union Ltd.

HEAD OFFICE: 295 COLLEGE ST., TEL. 922-1402, 922-2797

BRANCH OFFICES: 2397 BLOOR ST. W., TEL. 762-6961

3635 CAWTHRA ROAD, MISSISSAUGA, TEL. 272-0468